

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petilivsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Trije občni zbori.

Brez ovinkov povemo, da smo zadnji čas z večjim zanimanjem kakor vsem svetovnim dogodkom, sledili občinim zborom naših gospodarskih društev, dasi nismo o tem mnogo pisali. Pri nas se še vedno misli da če se o kakšni stvari piše v dnevniku, mora biti tista stvar politična, in če „Slovenec“ kako društvo danes pohvali, da dobro dela, se lahko stavi na to, da bo drugi teden tisto društvo napadel „Slov. Narod“ in očital odbornikom, da so sami goljufi in podrepani ter bo začel preiskovati, če ni kdaj kdo od njih v svojem življenju izpil pol osminke več, nego je dovoli liberalni generalni štab onemu, ki ni član njihove stranke. Oni seveda smejo vse! A ljudje se temu smejejo — in imajo prav!

Pa pustimo to! Stopimo z nestalnih tal naših političnih borb na trdno zemljo našega narodnogospodarskega polja!

Mi opazujemo v računskih zaključkih in bilancah naših gospodarskih društev splošen napredek. Med dvesto ljudmi se dobi po navadi kdo, ki je bolan ali ki umrje. Tako je bilo in tako bo. Za bolnike imamo zdravnike, za mrličke imamo pa pogrebce. Nalogo dragih pogrebcev opravljajo liberalni gospodje in silno dolga „libera“ se potem bere vedno v „Narodu“ samo s tem razločkom, da v „Narodu“ „libero“ spremljajo vedno s kletvinami in gotovi ljudje gledajo, da pri zapuščini narede zase kar mogoče velik „rebah“. Jokanje in tarnanje opravljajo potem liberalni žurnalisti z občudovanja vredno spretnostjo.

A priznati mora vsak objektivno opazujoči človek, da se je zdravstveno stanje naših gospodarskih organizmov povzdignilo do jako velike višine. Velika armada naših narodnogospodarskih društev stremi po popolnosti, in vedno večja tehnična izobrazba jim zagotavlja vedno krepkejšo zdravje.

Na tem polju je gospodarska rešitev našega ljudstva.

Priporočati moramo Slovencem, da se navadijo vedno bolj praktičnega gospodarskega mišljenja. Lotijo se naj z vso vneto

gospodarskega dela, pa bo mnogo manj pričkanja in tožb zaradi žaljenja časti.

Splošni gospodarski napredek se kaže pred vsem v ureditvi kreditnih razmer. So še kraji, ki so zaostali v tem oziru, pa naraščajoča organizacija denarnih zavodov bo sčasom našo domovino tudi v tem oziru postavila na normalno stališče kulturnih dežel. Primanjkujoča izobrazba se povsod izpopolnjuje, in potrebna centralizacija skrbi za zdrav krvni obtok v gospodarskem telesu našega naroda. Gospodarska kri je denar, in srce je zveza gospodarskih društev. Hvale vredno je, da se to spoznanje vedno bolj širi.

Dalje se kaže napredek v tem, da se približuje naše narodno gospodarstvo vedno bolj zahtevam modernega časa. Posameznik ne premore nič v svetovnem gospodarskem toku, ako ni milijonar. Zato se pa združujejo naši ljudje in po svojih skupnih silah ustvarjajo organizme, ki morejo s pridelki naše domovine nastopiti na širšem trgu in s tem napeljati nove vire dohodkov v našo deželo.

Tretji napredek je pa kmetijsko tehnična značaja. V marsikaterem kraju se je zboljšala živinoreja, se je presnovalo zastarelo poljedelstvo, osvežilo sadjarstvo itd. S tem je postala naša dežela večji producent in je pridobila nove vrednosti, ki so v korist vsemu narodnemu blagostanju.

A vsi ti napredki, kakor so veseli in koristni, so šele v začetku. Nepregledno je še polje našega gospodarskega delovanja, in na tisoče ljudi še tava v temi, ker niso še prišli v dotiko z nujno potrebnimi praktičnimi idejami nove dobe.

Iz letnih poročil naših gospodarskih društev spoznavamo pa, da se gospodarski smisel v modernem duhu vedno bolj razširja in da vstajajo po združni organizaciji med ljudstvom talenti, ki bodo uspešno delovali za vsestransko povzdigo našega narodnega gospodarstva.

V tem oziru opozarjamo na mesečna izvestja „Narodnega gospodarja“ in na članke „Kmetovalca“. A trije občni zbori so pred vsem za sedanjí razvoj ljudskega napredka značilni. Naštejmo jih po vrsti.

Občni zbor „Zadružne zveze“ je pokazal, da ima zadružna misel zmogovito moč in da je v njej geslo za narodnogospodarsko našo bodočnost. Naša zadružna organizacija je izrastla iz ljudstva. Nihče je ni ljudstvu ukazal, od nikoder ni bila podpirana, pač pa po neumnosti in nerodnosti nevedskih ali zlovoljnih ljudi zatirana. Pa je zmogovito prodirala, in čim bolj se je širila, tembolj je po nekem prirodnem nagonu hrepnela po skupnem središču, kakor pridne čebelice nimajo prej miru, dokler se ne združijo okoli svoje matice. In to je „Zadružna zveza“, v kateri imajo svoje moč in svoje zatočišče. Lepo besedo je izrekel na občnem zboru „Zadružne zveze“ dr. La-ginja, ta apostol zadružne misli med našimi brati Istrani, ko je dejal, da mora „Zadružna zveza“ delovati z bratovsko ljubeznijo in očetovsko strogostjo. — To je program naše narodnogospodarske vzgoje.

Naše ljudstvo umeva ta program. Pridružujejo se „Zadružni zvezi“ ljudska gospodarska društva od Drave in Soče, od Save, Krke in Kulpe, od kršne Istre in sinj valov Jadranskega morja, od Triglava do Učke gore in do Velebita, od Kvarnera do Črne gore.

Kakor pomladni dih gre skozi to ubogo, toliko časa zaničevano ljudstvo nova misel gospodarskega prerojenja, in iz upalih, brezupnih obrazov sije zopet vesela nada na boljše bodočnost. Dvigajo se ljudske pesti, težke in žuljave, da začno ustvarjati iz prirodnega, spečega bogastva nove vire za svoje življenje. Dvigajo se ljudske glave, doslej tlačene od javnega zaničevanja in odiruštva, in ponosni pogled, ki zasije iz oči gospodarsko osvobojenemu trpinu, nam je svetla zarja, ki napoveduje svetel, delaven znojen dan, dan težak in trudapoln, a dan svobode in ljudskega napredka v gmotnem in нравnem oziru. Koder še ni prodrla ta misel doslej, jo bo razširila svetla moč ideje same. Naj se naše zadruge le ne cepijo, ampak spoznajo naj, da je velika moč edino le v složni edinosti!

Drugi je bil občni zbor „Gospodarske zveze“.

Naše narodno gospodarsko življenje je bilo doslej tako okorno in neokretno, da ni imelo naše ljudstvo niti najprvotnejših pojmov o izmenjavanju gospodarskih vrednosti v večjem obsegu, kakor je duševno obzorje kakega kmečkega sejma z njegovo mešetarijo in pijanostjo. Vsled tega je pešalo vse gospodarsko delo in kmečki stan je šel rakovo pot. Nikjer napredka, nikjer volje do zboljšanja! Druge dežele so nas prehitale, a pri nas se toliko časa ni zbudilo ljudstvo, dokler ga ni zdrnila „Gospodarska zveza.“ Ves šum, ves ropot, vse vpitje — vse to je le dramilo spečega orjaka, da začne misliti, da se stegne in da vstane! In danes vstaja. Sicer počasi, a on vstaja. Ne bojte se ga! Če bo ta orjak imel denarja, bo vsa dežela bogata!

In tretji občni zbor, nič manj pomenljiv, je bil občni zbor „C. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.“ Njeno polje je kmetijsko-tehničnega značaja. Mnogo je storila, mnogo zboljšala, mnogo koristnega vpeljala. Sicer imajo tudi po drugih pokrajinah kmetijske družbe. A umljivo je, da nikjer naše ljudstvo ne more stopiti tako blizu k tem družbam, kakor na Kranjskem. Odtod tudi primeroma jako veliki uspeh te družbe ravno na Kranjskem. Ona sega s svojimi koreninami še nazaj v stare čase, ko ni bilo še sledu sedanjemu modernemu razvoju. Prej edina zastopnica kmetijskega napredka se čuti zdaj v sredi številnih organizacij, ki jih je rodil moderni napredek.

Zato pa z velikim veseljem konstatiramo, da se je na občnem zboru c. kr. kmetijske družbe njen predsednik deželni glavar Oton pl. Detela ozrl na te sestrské organizacije, ki po novih potih modernega prometa streme za istim smotrom narodnogospodarskega napredka. Delavno polje naše je nepregledno, in vse naše sedaj delujoče sile imajo vsaka zase tako obširen delokrog, da je iz harmoničnega sodelovanja vseh pričakovati največji uspeh za splošno korist našega naroda. Brezvestno bi bilo, če bi se te sile med seboj ubijale, ker vsaka je za nas neprecenljive vrednosti.

LISTEK.

Kako so živeli nekoč naši Ljubljančanje.

(Piše star Ljubljančan.)

„Firšt“ Knalič.

Slovenec in imenitno je bilo približno pred 80 leti v Ljubljani in okolici ime „Firšta Knaliča“. Dasi je bil menda pristen Ljubljančan ali vsaj Kranjec, ni najti njegovega imena v zapiskih kranjskih plemičev, in ne bere se ne od rodbine njegovih prednikov ne naslednikov v zgodovinskih knjigah. Škoda bi pa vendar bilo, ako bi se pozabilo njegovo imenitno ime za vselej, naj torej otmemo njegov spomin sledeče vrstice.

Pripoveduje ali pripovedovalo se je, da je Knalič podedoval v Parizu ogromno premoženje, ljudje so govorili, da je bil milijon — če ne cel, ga je bila vsaj polovica. Peljal se je v Pariz, prejel tam denarje in živel tako plemenito in veselo, da je bilo groza celo Parižanom, in so potisnili vsled tega bogatega tujca čez mejo proti domu. Uredil si je bil potem v Ljubljani svoj sedež in gospodarstvo, kakršno se pristoja

imenitnemu, bogatemu in plemenitemu gospodu. To je bilo veselo življenje zanj in za vso Ljubljano posebno pa za ljubljanske — postopače. Vozil se je po „firštovsko“, koder je hodil ali se vozil, je trosil in razsipal denarje, da so se ljudje spopadali in trgali zanje kot nekdanji otroci za pomorance v Lovševi jami na velikonočni ponedeljek.

Najimenitnejša ljudska zabava v tedanjem času so bile vožnje po Ljubljani proti Vrhniki in nazaj v Ljubljano. Napravljale so se o največjih ljudskih slavnostih. Seveda je moral tudi „firšt Knalič“ prirejati take veselice. — Najel je čolnarje v Krakovem, povabil prijatelje in znanje, naložil v čolne jedi in pijače, preskrbel godce, in šlo je po vodi gori in spet nazaj z velikim hrupom in veseljem, z godbo in krikom; iz čolnov pa so metali hlebce in klobase, priletela je tudi kaka stara „cvancigarica“ ali toljar med ljudstvo, ki se je gnjetlo na bregu ob vodi in vpilo vse vprek, da se je vse treslo: „Vivat firšt Knalič, vivat firšt Knalič, vivat!“ To je bilo veselja, jedi in pijače!

„Firšt Knalič“ je bil dobrega in usmiljenega srca, njegova roka radodarna, in zato

je želel preskrbeti pomoči in veselja revežem in drugim ljudem tudi za prihodnje čase, ko njega več ne bo, in torej ne bo mogel sejati denarja po Ljubljani. Vsled tega je sklenil napraviti imenitno dobrodelno ustanovo. Pa kaj in kako bi naredil?

Bil je v tistem času tam pri sv. Jakobu občesposlovaní župnik g. Jan. Krizost Pohlín, in „firšt Knalič“ si misli, grem za svete prašat tega gospoda.

Župnik prijazno sprejme „firšta“, in ta mu pripoveduje, da je sklenil napraviti bogato in imenitno ustanovo, da bodo dobivali potrebni izdatno pomoč in ostane njegov spomin med ljudstvom za vselej v časti in slavi. Ker pa sam ne vé, kako bi se dalo bolj prav in za gotovo narediti, prosi gosp. župnika sveta v tej zadevi, ker ga je slišal hvaliti, da je moder in v takih zadevah izkušen mož.

Župnik pohvali „firštov“ namen, češ, da bodo Bog in ljudje veseli take ustanove, in mu priporoči, naj jo le kar največ bogato založi. Končno pa pristavi še ta-le svet:

„Gospod Knalič, nikar pa ne pozabite izgovoriti in zagotoviti si v ustanovnem pismu,

da si vi do svoje smrti pridržite pravico razpolagati z dohodki te ustanove, da boste imeli od česa živeti, kadar zapravite svoje premoženje.“

„Firšt“ se je poslovil in ni ga bilo več videti, da bi hodil v župnišče.

Leta 1832 so v Dobu sedeli opoldne pri kosilu trije gospodje, župnik in dva kaplana. Kar nekdo potrka na vrata in vstopita v sobo dva finančna stražnika, katerih prvi prosi župnika, naj mu podpiše v knjižico, da je bil tu, drugi pa obstoji pri vratih. Ko župnik ustreže prošnji in financarja zapreta vrata za seboj, popraša mlajši kaplan župnika in svojega tovariša, ali poznata „firšt Knaliča“.

„Ne, odgovori župnik, „ga nisem nikoli videl.“

„Tisti-le je“, pravi kaplan, „ki je bil ostal pri vratih.“

Župnik in drugi kaplan skočita hitro k oknu, in videla sta „firšta Knaliča“, toda le od zadaj, ker je odhajal s svojim tovarišem.

Tako je sreča na svetu opoteča!

Vsi trije zbori so se vršili tako strogo stvarno, tako umno in so v vseh debatah pokazali toliko iskrenega čuta za občni blagor ljudstva, da moremo biti ponosni na ta naš narodnogospodarski parlament, ki zboruje zdaj v ločenih zbornicah, ki deluje v posebnih organizacijah, ki je pa pokazal, da živi v njem krepka volja, dvigniti blagostanje našega po napredku hrepenečega ljudstva.

To beležimo z veseljem, ker se nam to zdi najvažnejši faktor za gospodarsko ohranitev našega ljudstva.

In če hočemo izreči še kako želje za bodočnost, kaj naj priporočimo?

Da se ta sloga v dejanju pokaže vedno bolj, da iz besed zrastejo dejanja in da dejanja rode zlate sadove!

Kar je ločeno, se združi, kar je nespo- razumnega, se pojasni, kar si nasprotuje, se uredi! In tedaj se bo videlo, kaj zmore složna moč ljudi, ki vedo, kaj delajo, in ki hočejo delati, kar je ljudstvu v prid!

Ogrski Slovenci.

Izmed 1.450.000 Slovencev, kar nas je vseh skupaj, sta zlasti dva dela izročena najbrezobzirnejšemu raznarodovanju: 40.000 beneških in 74.535 ogrskih Slovencev. G. A. Trstenjak je izdal nekaj podatkov o ogrskih Slovencih, ki zaslužijo, da se ozremo nanje.*)

Ogrski Slovenci so popolnoma zapuščeni, ker so vse šole mažarske, ker nimajo slovenskih duhovnikov in ker jih vsa njihova okolica sili v mažarsčino. Mažari so od Slovencev dobili imena in besede, a zato jim jemljejo njihovo narodnost. Pusta, ki ji je dal Slovenec ime, je pomažarjena, in mažarsčina prodira v nekdanj slovenskih krajih do domačega ognjišča.

Stariši govore med seboj še slovensko, a otroci slišijo v šoli samo mažarski jezik; tam jih nauče zaničevati materinščino. V šoli pevajo otroci himne na magyarszág, kot da je ta edina prava domovina človeška. Zdaj že zna povsod vsa rodbina mažarski jezik. Med seboj še govore slovensko, a se sramujejo tega jezika proti tujcem. Edino še molitev v domači hiši je slovenska, a tudi ta se bo umaknila mažarsčini, ker se otroci uče v šoli in v cerkvi mažarskih molitev. Tudi na pokopališčih so se že popolnoma umaknili slovenski napis mažarskim.

V šurdanski okolici so Slovenci že izginili kot narod. Ista usoda jih čaka v šomodski, železni in zaladski stolici. Kuzmičevih Slovencev ni več, in podobna usoda čaka tudi Hrvatov v teh krajih.

Mažarji pripravljajo zdaj nov udarec za Slovence in druge nemažarske narode na Ogrskem.

Skleniti hočejo nov šolski zakon, ki bo uvedel v vse šole izključno le mažarski jezik, tako da bo pomažarjevanje otrok postalo zakonito.

Zdaj se dobi še slovensko in hrvaško prebivalstvo ob vsej zapadni meji ogrske države. Od Dunaja proti Nežiderskemu jezeru, potem ob Muri, Dravi in Donavi tja do

*) Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem. Zgodovinska, narodopisna in književna črtica. Napisal A. Trstenjak. V Ljubljani 1905.

Nizozemski inženir.

Pred sedemdesetimi, osemdesetimi leti so Ljubljanico zapirali, da so mogli trebiti in poglobljati strugo skozi mesto ali kaj delati ob bregu. V ta namen so napravili jez z zatvornicami med Zabjekom in Krakovskim nabrežjem. A to delo je nagajalo, in vode nikakor niso mogli popolnoma zapreti. Pisali so slednjič po inženirja na Nizozemsko, kjer se bili od nekdanj posebno izvedeni in izkušeni v povodnih stavbah.

Sloveč inženir pride in obljubi Ljubljančanom napraviti jez, ki ne bo puščal ne kaplje vode. Veliko je bilo dela, veliko stroškov, a končno je bil jez srečno dodelan, zatvornice so zaprli in držale so vodo, kakor celo jajce. Veliko je bilo veselje, še večji slava in hvala Nizozemca, ki je pokonci hodil in visoko nosil glavo po Ljubljani. A nesreča ni nikoli ugnana. V kratkih dneh je jelo curljati izpod jeza prav po malem, — curek je naraščal in kmalo je bila luknja velika, vode pa vedno več v strugi.

Kaj pa Ljubljančani? Hudomušni ljudje so se jeli spogledavati ter posmehljavati, in hitro so se raznesle po vsem mestu sitne besede: „Nizozemec ne more vode držati“. Ko je izvedel, kaj se o njem govori, ga je vzela noč, in nihče ga ni videl več.

Zemuna se vleče dolga črta, ob kateri še životari slovanski rod. A ločen je od drugih slovanskih narodov in prepuščen brez brambe tujemu nasilstvu. Tu so našli leta 1900 še: Slovencev 74.535. Hrvatov (z Reko vred) 188.552, Srbov 434.661. A ker nimajo narodnih pravic in jim manjka organizacije, so brez dvoma izgubljeni.

Naša dolžnost je, da tu pomagamo po svoji moči. Dolžnost slovenskih rodoljubov je, da stopijo v zvezo z onimi kraji in da po zaupnikih izkušajo spraviti med ljudstvo vsaj nekaj slovenskih knjig in časopisov. Poljudne povesti, molitveniki, narodni spisi bi morali najti svojo pot med ogrske Slovence, da zbude v njih narodni čut in ga obranijo. Priporočamo zlasti štajerskim Slovencem, ki so sosedje teh naših zapuščenih bratov, da obrnejo svoj pogled tja čez mejo in iščejo stika z ogrskimi Slovenci. Dolžnost nas vseh bo potem, da z združenimi silami kaj storimo, drugače izgubimo po svoji krivdi zopet važen del svojega naroda.

Tedenski pregled.

Razne sile se združujejo, da oslabe tako močno Rusijo. Na bojišču vedna nesreča, v središču domovine ponavljajoča se revolucija. Strašni dogodki v Odesi dajo misliti marsikaj tudi drugim državam. — Ruski listi trde sicer, da je sedaj mir v pristaniščnem mestu, a ta mir mora vzdrževati 33000 močna posadka. Zaprte so vse trgovine, ljudstvo se trumoma seli. Škoda, ki jo je povzročilo obstreljevanje Odesa predpreteklo sredo, čemijo na 60 milijonov. Ubitih je bilo okrog 3000 oseb. Vojno sodišče je obsodilo na smrt 160 oseb, katere so takoj ustrelili. — Ladja „Potemkin“, na kateri so uporni mornarji se še ni udala. Nekaj časa je bila v rumunski luki Konstanca, potem je pa priplula pred Feodozijo. — Tudi v Kronstadtu se je uprlo veliko mornarjev. — V Peterburgu so zasledili veliko tovarno za bombe. Prijeli so dva delavca, ki sta nameravala atentat na carjevo zimsko palačo, kjer so sedaj zbrani vsi veliki knezi. — Car je odstavil velikega kneza Aleksija, ki je bil vrhovni poveljnik vse ruske mornarice. Dolge ga, da je on kriv ruskega poraza na morju, ker so pod njegovo upravo bile ruske ladje tako slabo izdelane. Milijoni in milijoni rubljev so šli — Bog ve, kam! Aleksij je šel v Pariz, kjer se prav dobro zabava. — V Kamniku je bila izrečena obsodba nad tistimi, ki so v Domžalah pri izgratih klicali „živo“. Dobili so do 5 dni zapor. — Huda, smrtonosna vročina je vladala po srednji Evropi. Umrlo je mnogo oseb za solnčarico, n. pr. v Rimu 2. julija 8 oseb, v Lübecku 7 oseb, na Dunaju 4 osebe, mnogo se jih je zgrudilo vsled vročine. Na Trati je umrl nanaglo pismošojka, ko se je po solncu vračal z Leskovic. — V ponedeljek je bila po mnogih deželah huda vihra z debelo točo. Vihar je podrli več hiš in kozolcev. — V Pulju je pri vojaških vajah pol polka obležalo vsled onemoglosti pri strašni vročini. Od 800 mož, ki so šli na vaje, se jih je vrnilo le 300. En vojak je umrl. V Zagrebu so proglasili naredbo proti pijančevanju. V nedeljo je bilo prijetih radi prestopka 32 oseb, večinoma iz najboljših krogov. — V Rimu so pri volitvah za mestni svet liberalce porazili. Izid je napravil velik vtis. — V Horjulu pri Vrhniki je pretečeni torek ogenj vpepelil 25 hiš s pritlikinami. Ponesrečenci so vredni pomoči. — Utonil je vodja salezijancev, dr. Angelus Festa. Šel se je kopat po noči v ribnik poleg Rakovnika — ter običjal v kaluzi. — Moštvo na vseh ruskih trgovskih ladjah v Carigradu in Sredozemskem morju stavka in noče voziti. — Konkordat na Francoskem je odpravljen. — K občnemu zboru „Kmetijske družbe“ je bila povabljen tudi „Zadružna zveza“. Zastopal jo je dr. Lampe, ki je pri zborovanju med drugim izražal tudi željo, da obe družbi složno napredujeta in s tem pripravita boljše gospodarsko bodočnost našemu ljudstvu.

Vojska. Sodi se, da na bojišču ne bo več velikih vojaških operacij. Rezervnike sicer kličejo pod orožje, a jih ne pošiljajo v Mandžurijo, temveč jih porabijo, da zaduše domače upore. Poroča se pa vendar, da Japonci prodirajo proti Vladivostoku. Pri reki Tumen, ki tvori severovzhodno korejsko mejo, pričakujejo spopada. Japonska armada, ki tu prodira pod poveljstvom generala Hasegave, šteje 100.000 mož. Okrog 1500 ruskih vojakov se je umaknilo raz utrjenih postojank ob reki Tumen. Na glavnem mandžurijskem bojišču so Japonci dvakrat razpršili 300 oziroma 600 mož močno rusko konjenico, Rusi so pa uničili en japonski pehotni polk. — Za poveljnika prve ruske armade so imenovali generala Balyakova, mesto Kuropatkina. — Vladivostok je zavarovan z minami 7 vrst naokoli, ima 1000 topov in 500.000 mož posadke.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 9. julija. Veronika, Vigilijski šk.; ponedeljek 10. Amalija d., Felicita d.; torek 11. Pij L., Peter F. sp.; sredo 12. Mohor in Fortunat m., Janez Kvalbert; četrtek 13. Marjeta d. m., Evgen; petek 14. Bonaventura šk. uč., Just m., Groznata muč.; sobota 15. Henrik, Vladimir.

Državni zbor.

Dunaj, 7. julija.

Železnični krediti.

Körberjeva vlada je l. 1901. predložila zbornici dva velika načrta, za katere mora država najeti približno milijardo kron. To so takozvane vodne ceste na Moravskem, Češkem in v Galiciji, druga železnična zveza s Trstom skozi Bohinj in v zvezi s to železnica Lvov—Sambor—Usok. Oba načrta sta imela namen, da vlada ustražuje obstrukcijo. Res je bil mir v zbornici dobro leto, a obstrukcija je pozneje zopet oživela. Körber torej ni dosegel svojega namena, poleg tega pa je posledica tedanje navdušenosti — grozen moralen maček z velikanskim primanjkljajem v proračunu. O vodnih cestah sploh še ni sledu, a pri železnicah so se hudo vrezali inženirji, ki so delali načrte in proračune. V smislu zakona z dne 6. junija 1901 je bilo dovoljenih 224.409.000 kron. Vlada pa sedaj nujno zahteva še 91.685.000 kron, in sicer kot do-

datni kredit za tekoče leto v znesku 60.662.000 kron in za naslednja leta še 31.023.000 kron.

Ta stvar je vzdignila že mnogo prahu v zbornici in javnosti. Vsled cstrih napadov v zbornici je odstopil bivši železnični minister dr. vitez Wittek. Zadnji čas so se dodatnim kreditom ustavljali Cehi in Poljaki ter pretili z obstrukcijo, ako vlada ob enem ne obljubi, da podpravi nekatere železnice. Min. predsednik baron G. A. u. s. h. je danes v zbornici slovesno obljubil, da v svrhu podpravljenja stori vse primerne korake. Po dolgih obravnavah med strankami in vlado so se včeraj vendar odločili češki poslanci, da dopusté razpravo, ki se vrši danes popoldne.

Italijanska fakulteta.

Drugo za vlado pereče vprašanje je italijanska fakulteta. Italijanski poslanci so zapretili z obstrukcijo, ako še ta teden to vprašanje ne pride na vrsto. Tej zahtevi pa se ustavljajo ne le razni nemški poslanci, marveč osobito „Slovenska zveza“. Jugoslovanski poslanci sicer ne ugovarjajo italijanski fakulteti na Tirolskem, toda zahtevajo, da vlada ob enem zagotovi tudi slovensko pravoslovno fakulteto v Ljubljani. Naučni minister je sicer že podal znano izjavo glede univerze v Ljubljani, toda s to presplošno izjavo Slovenci ne morejo biti zadovoljni. Da bi se že to jesen ustanovila slovenska pravoslovna fakulteta v Ljubljani, tega ne moremo zahtevati, pač pa, da vlada točneje izjavi, kedar j predloži zbornici dotični zakon.

Načelniki klubov so sklenili včeraj, naj proračunski odsek še ta teden reši zakon glede italijanske fakultete, a drugo branje naj se vrši šele v jeseni. Italijanski poslanci s tem sicer niso zadovoljni, a končno so se le udali, da vsaj odsek odobri zakon. „Slovenska zveza“ je imela danes daljšo sejo, v kateri se je posvetovala o vseh potrebnih korakih v te svrhe, da dobimo točneje zagotovilo glede univerze v Ljubljani. Sklep je, da danes zastopniki „Slovenske zveze“ v proračunskem odseku zopet ponove „junctim“ med italijansko in slovensko fakulteto.

Več o obravnavah in pogajanjih poročam jutri.

Rusko-japonska vojska.

Bitka se je pričela?

Peterburg, 6. julija. Iz Koreje poročajo da se je začela bitka pri Pučenu.

Poročilo Linjevičevu.

Peterburg, 6. julija. General Linjevič poroča 6. t. m.: O sanvait-ski bitki poročam še dodatno: Boj se je pričel ob 9. jutraj. Ena naših kolon je predaleč zašla in zato dobila povelje, naj se združi z glavnim oddelkom, kar pa je šlo težko in oviralo napad. Končno je naš oddelek energično napadel japonske postojanke. Ob 7. zvečer smo zavzeli sevražnikovo pozicijo in uničili en polk japonske pehote. Japonci so se umaknili, mi smo jih zasledovali. Ko so dobili ojačenj, se je boj zopet pričel, ne da bi Japonci dosegli kak uspeh. Naš oddelek je odbijal vse napade in držal postojanko do večera. Potem se je naš oddelek na povelje umaknil. Japonci so imeli mnogo izgub. Mi smo zaplenili mnogo municije. Na naši strani je mnogo teže ranjenih, ker so Japonci najbrže rabili dum-dum krogle. Iz Koreje poročajo, da so Japonci napadli našo črto pri Kakhanus pehoto in topništvo. Japonski polki prodirajo.

Japonsko posojilo podpisano.

London, 6. julija. Japonsko posojilo je že podpisano. Udeležena je angleško-ameriška družba in večja nemška družba, med drugimi hamburška severnonemška banka in nemškoazijska banka. Posojilo bodo emitirali že začetkom prihodnjega tedna.

Koliko nemških parnikov so Japonci zaplenili. — Tihotapstvo.

Berolin, 7. Japonci so v celi vojski zaplenili 6 nemških parnikov.

Saigon, 7. julija. Mornariška oblast je zapazila na krovu nemškega parnika „Litsun“ vojno municijo. „Litsun“ in angleški parnik „Carlisle“ bosta ostala pod nadzorstvom mornariške oblasti.

Ruski glas o japonski moči na Koreji.

„Nov. Vremja“ poroča 2. t. m.: V Koreji organizujejo Japonci marljivo ondotne korejske vojske. Sedaj so že spravili skupaj 26.000 Korejcev. Za poveljnika te armade je imenovan general Hodegava, ki je na glasu kot zelo talentiran častnik. Japonci v Mandžuriji dobivajo sistematiško močna ojačenja, večina teh pride iz severne

Koreje. Japonska ima že 4 nove divizije. To kaže, da so Japonci uvrstili v svoje vrste Korejce. Na skrajnem vzhodu stoji Jalu-armada, zahodno od te Kuroki. Japonci podaljšujejo svojo črto proti vzhodu, da se združijo s korejsko armado. V Koreji se zavzeli 23. junija Sjušen, v Kongoen u ima je posadko 20.000 mož in divizijo s 40 topovi.

Mobilizacija gardne pehote.

Peterburg, 7. julija. 9. in 10. julija bajé napovedó novo mobilizacijo gardne pehote.

Vprašanje o premirju.

Paris, 6. julija. „Matin“ javlja iz Peterburga, da je Roosevelt vkljub dementiranju pregovarjal Japonsko, naj sklene premirje. Opozarjal jo je nato, da imenovanje Muraviove svedoči, da Rusija odkritesrčno želi miru. Roosevelt je vprašal japonsko vlado, kaj misli o premirju. Japonska je odgovorila, da preje ne sklene premirja, dokler Rusija ne vsprejme prvih mirovnih pogojev. Ker je Japonska Roosevelta ob enem opozorila, da vedo pogoje le ofiціальni pooblašenci, je jasno, da premirja še dolgo ne bo.

Admiral Togo se pripravlja, da odplove v baltičsko morje?

Tudi ruski list „Svjat“ poroča, da dela Togo obširne priprave, da odplove s svojim brodom v baltičsko morje.

Togo bi s pomočjo Angležev to plovbo začel čez dva meseca. Dokov in ladjedelnic za popraviljanje ladij bi imel dosti. Okoli Anglije bo imel mnogo izvrstnih opirališč. „Svjat“ pravi, da Togo lahko obstrelja vse baltičsko obrežje in če blokira Kronstadt, je Rusija kot veljavlast uničena. Rusija naj se pripravlja na najhujše.

Rusija.

Rusija prosila Nemčijo pomoči. V Kielu se širi govorica, da je Rusija prosila Nemčijo pomoči za slučaj, ako bi se uprli mornarji v Kronstadtu ter bi hoteli obstreljevati Peterburg.

Uporna „Potemkin“. Načelnik sedmerice, ki poveljuje upornim mornarjem, je neki Aleksejev. Posadka na „Potemkinu“ šteje 750 mož, med njimi mnogo bivših zastavonoš. V četrtek popoldne je zapustil „Potemkin“ Teodozijo. Neko angleško ladjo je prisilil „Potemkin“ da mu je sledila in oddala nekaj premoga. Prebivalci v Teodoziji so se povrnili. V Teodozijo so došla poročila, da se je pridružilo moštvo bojne ladje „Katarina Velika“ upornikom. V Novorosijsku pričakujejo s strahom „Potemkina“. — V Odesi menijo, da odplove „Potemkin“ pred Batum, ki je obmorska trdnjava druge vrste in je dobro založen z artiljerijskim strelivom. Civilno batumsko prebivalstvo se najbrže pridruži upornikom. — Odeski generalni guverner je izjavil, da car po dnikakimi pogoji nepomilostu upornikov na „Potemkinu“, ker bi pomiloščenje izpodkopalo vso disciplino v mornarici. Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Konstance: Dva mornarja, ki sta pobegnila s „Potemkinom“ v Konstanco, pripovedujeta, da vodijo ladjotrije civilisti. „Potemkin“ name-rava obstreljavati vsa ruska obrežna mesta. Prekucijska stranka je dobila zagotovilo, da se boprlomostvo navseh bojnih ladjah čnomorskega brodomja. Dva angleška kapitana sta poročala v London, da je vodstvo na „Potemkinu“ izredno dobro, kar dokazuje, da ladje ne vodi kak navaden mornar. — Nasproti angleškim ladjam se obnašajo uporniki jako uljudno. V Teodozijo je priplula včeraj torpedovka, ki zasleduje „Potemkina“. Ladja je naložila premoga. — V Carigradu včeraj niso vedeli, kje je „Potemkin“. Vhod v Bosporoško morsko ožino straži turški parnik, šest torpedovk je odplovo v Bosporoško morsko ožino. V sultanovi palači je zboroval turški ministrski svet, ki se je posvetoval, ali naj se zabrani „Potemkinu“ prepluti Bosporoško morsko ožino. Boje se, da prične „Potemkin“ obstreljavati Carigrad, če zabranijo prehod. Ruska postajna ladja v Carigradu je dobila povelje, naj plove po Bosporu, da naznani če se približa „Potemkin“, a parnik ni dolgo križaril, ker poveljnik ne zaupa moštvo. Iz Londona poročajo, da plove „Potemkin“ v spremstvu dveh torpedovk proti Trapezuntu. Več ruskih torpedovk je dobilo povelje, naj plovejo v Bospor, kjer naj pričakujeje „Potemkina“. Iz Londona poročajo, da spremlja „Potemkina“ torpedovka, ki je imela povelje razstreliti isto ladjo.

Dalje v i. prilogi.

„Frankfurter Ztg.“ poroča, da so oborožili Turki utrde ob vodu v Bosporsko ožino z možnarji in topovi, ki jih je Krupp že pred šestnajstimi leti poslal v Carigrad, a se ležali v skladiščih, ker je ugovarjala Rusija, da bi jih postavili na utrde.

Kmečki upori. V Besarabiji so se uprli kmetje. Bogato mesto Urijev gori, veliki nemiri so tudi v Berecovski, ki je znana po svojih sejnih kmetje so oplenili posestva raznih milijonarjev in tudi posestva Tolstega pri Vesolickajtu.

Vstaja na Kavkazu. V Odesi došli begunci potrjujejo, da je na Kavkazu vstaja. Topničarji na utrdbah ob obali niso hoteli streljati na „Potemkina“, vsled česar je dal poveljnik zapreti veditelje. Uporniki so razbili opravo po vojašnicah, pridružilo se jim je 5000 rezervistov. Neki polkovnik se je ustrelil.

Stavka mornarjev. Mornarji „Parobrodne družbe St. Peterburg-Fazonko“ so prisilili družbo, da je ustavila promet.

Carjeva graja Kriegerju. Iz Londona poročajo, da je pisal car admiralu Kriegerju pismo, v katerem z nena- vadno trpkimi izrazi graja admiralovo po- stopanje nasproti upornikom. Car je baje tudi ukazal, da mora odstraniti moštvo čr- nomorskega brodovja na kapah častni trak Jurjevega reda.

Bombe v Odesi. V Odesi so našli zopet mnogo bomb v judovskem delu mesta. Tudi v hiši, kjer stanuje turski generalni konzul, so našli več bomb.

Parlamentarni položaj.

Včeraj se je zbornica bavila s preko- račanjem kredita pri novih alpskih želez- nicah. Med Sternbergovim govorom za po- državljenje je klical posl. Barbo: „Kaj pa južna železnica?“ Govorili so: dr. Pattai, min. predsednik Gautsch in še cela vrsta drugih govornikov. Zbornica je izvolila glavna govornika: za barona Kubecka, proti dr. Ellenbogen. Konec se je bil ob 5. uri. Danes je zopet seja, ki zaključuje sedanje zasedanje državnega zbora.

Seja načelnikov klubov se je izjavila proti temu, da bi sedanja obrtni odsek bil v permanenti in za to, da se izvoli nov o d s e k. Konservativno veleposestvo je svoj mandat odstopilo „Slovanski zvezi“.

V proračunskem odseku je bila včeraj predloga o italijanski pravni fakulteti spre- jeta s 26 proti 5 glasovi. Naučni minister je dvakrat govoril. Berger in Schalk sta imela dolga obstrukcijska govora.

Imunitetni odsek je sklenil, naj zbor- nica izroči sodišču posl. Kramarja. Toži ga grof Sternberg.

Hrvaška vladna stranka za hrvaški armadni jezik.

Budimpešta, 5. julija. Bivši mi- nister Tomažič je v „Budapesti Hirlapu“ izjavil: „Sveta resnica je, da vsi sloji hr- vaškega naroda smatrajo svoj jezik za ne- izogiben predpogoj in poročstvo svojega raz- voja. Hrvatje bodo le tedaj sodelovali pri preosnovi armade, če bodo dobili garancij, da se bo pri eventualni pre- ustrojitvi skupne armade upoštevala tudi hrvaščina. Ogrska naj vzame to stališče na znanje.“

Nemčija proti Jaurèsu.

Francoski socialistički poslanec Jaurès je nameraval govoriti v Berlinu, a nemški poslanik knez Radolin je naznanil franco- skemu ministrskemu predsedniku, da nem- ška vlada Jaurèsu tega ne dovoli. Vsled tega Jaurès ne odpotuje v Berlin. V Parizu se vrši zaradi te prepovedi jutri velik shod, na katerem nastopijo voditelji nemške soci- alne demokracije.

Novo grško ministrstvo.

V grški zbornici je naznanil novi grški ministrski predsednik, da namerava vladati po Delyannisovih načelih. Zbornica je iz- rekla novemu ministrstvu zaupnico.

Maroko.

Včeraj je naznanil predsednik franco- skega ministrskega sveta svojim tovarišem, da se bosta sporazumeli Nemčija in Fran- coska glede Maroka v najkrajšem času.

Albanci groze kristjanom.

Predvčerajšnjim so zborovali Albanci v Peči. Na shodu so sklenili kristjanom za- groziti, da jih iztrebiijo. Pregnati namera- vajo tudi menihe iz samostana v Dečanih.

Ženski vestnik.

Ženska proučuje severni pol. Iz Halifaxa poročajo, da je odpoto- vala v Labrador na severnem tečaju gospa Hubbard Pogumna žena je vdova pre- iskovalca severnega pola, Leonida Hubbarda, ki je v Labradorju umrl vsled mraza in la- kote. Gospa namerava končati topografske študije, ki jih je započel njen mož.

ž Barve v moderni modi. Modna barva letošnje sezone je lahno rdeča, ki se stopnjuje do rdečkaste bele. Barva odgovarja med, ki sploh posega po oblikah rokavov. Seveda se okus javlja najbolj v tem, kako se barve menjujejo in kako tek- mujejo med seboj refleksi in luč. Nuancirati rdečo barvo ni tako težko, težje je razpo- rediti kontrastne barve. Današnja moda stavi roza k živahno vijoličnemu in oboje združi z njihovimi prehodi. Temno - oranžasto se pridruži lahno - modremu. Cimetova barva gre k mirtovem zelenem ali pa svetlo- modrem.

ž Spomenik postavijo pisate- lji zane povesti „Stric Tomova koča“, Harriet Beecher-Stowe. Kip bodo postavili v washingtonski kapitol.

Književnost in umetnost.

* Novo delo Edmonda Ro- standa. Edmond Rostand, znani drama- tik („Cyrano de Bergerac“) in član franco- ske akademije piše novo delo: „Chantecler“. To je narodno bojevito ime za petelina, ki poje glasno in predstavlja francosko ljud- stvo. Idejo za delo je dobil Rostand, ko je čital Goethejevega „Reinecke Fuchs“. Delo bo pisano v obliki dialogov med živalmi v maniri Aristofanovi.

* „Slovenska literatura“. Pod naslovom „Die Literatur der Slo- venen“ priobčuje dr. Ivan Prija- telj v „Oester Rundschau“ pregled čez slovensko literaturo, ki je silno pomanjkljiv in enostranski. Zdi se, da g. dr. Pri- jatelj ne pozna vsaj polovice novodobne slovenske litera- ture, kar pa slučajno ve, popisuje kot strankar.

Po svetu.

Zabo je snedel. „Hlas Národa“ poroča: V gostilni v Lhoti pri Vsetinu je pred kratkim stavil delavec J. Olšak za pet litrov žganja, da sne celo živo žabo — kroto. Stava je bila sprejeta in ljubitelj žganja je začel jesti žabo. Začel je živo žival grizti pri zadnjih nogah, četudi se je mučena ži- val na vse kriplje branila. Sežvekal jo je celo, glavo pa je samo razgriznil ter potem izpljunil. Po tem „junaškem“ činu pa je omedlel ter navzlic zdravniški pomoči — umrl.

Indijansko plemene izumira. V Montrealu v Kanadi so priobčili uradno statistiko indijanskih plemen. Leta 1899. je bilo v Kanadi 98.981 Indijancev, l. 1904. pa jih je že 107.978 Stanujejo v posebnih okrožjih, okoli Hudson-Bay, Makenzie in Ungave, kjer je le malo evropecev nastan- jenih. Od teh Indijancev je 34.915 katoli- škkih, 14.758 anglikanskih, 11.177 metodis- tov, 1409 presbiterjancev, 1094 baptistov, 98 kongreganistov, 469 pripade drugim konfesijam, dočim je 11.269 poganov. Naj- bržje je še ostalih 32.789 poganskih, go- tovega se o njih ne ve ničesar. Kanadska vlada je stvorila za Indijance 298 šol, med temi je 104 katoliških Angleži imajo v vladi poseben departement za Ingijance. Ti so zelo miroljubni in se vladi ne upirajo, pač pa so jako nemoralni in udani pijanosti. Vendar je upati tudi tu boljših razmer.

Praznovostvo med Nemci. Nemški listi večkrat pišejo o dušni temoti in praznovanju, ki boja še vlada med slo- vanskim ljudstvom, četudi med „kulturnim“ nemškim ljudstvom ni veliko boljše. Pred kratkim — kakor poroča „Wienoc Psz- czólka“ — se je zgodil sledeči slučaj. Ne- kemu nemškemu naseljencu pod Rogovem na Poznanjskem je krknil en del gosi vsled nalezljive bolezni. Da bi ostale gosi rešil, šel je oni „kulturträger“ k neki zelo „mo- dri“ ženi. Ta je pa takoj izpoznala, da so gosi „zacoprane“. Da bi „copernije“ pre- gnala, ukazala je prinesti velik kotel, pod kateri je vtaknila gosi ter je ukazala po kotlu tako dolgo razbijati, da so bile v njem luknje. Oglušene gosi so bile navse- zadnje izpuščene Razletele so se na vse strani in drugi dan so vse eno za drugo — crknile.

Črne rože vrtnice. Nekomu vrt- narju v Savanni v ruski Georgiji se je po- srečilo kultivirati popolnoma črne rože vrt- narice.

Najvišje poslopje na svetu bodo začeli te dni graditi v New Yorku. Nad hišo Life Insurance Company bodo namreč zgradili stolp, visok 560 črevljev in s podnožjem, širokim 70 kvadratnih črevl- jev. Imajo pač čudni okus ti Američani.

Pustolovec, milijonar in kralj Sahare, znani Lebaudy, uganja vedno večje norčije. Sedaj je sklenil, da se bo od- slej imenoval Henry Wood. Če mu pismo- noše prinašajo pisma, naslovljena na Lebaudyja, pravi: „Jaz Lebaudyja ne poznam“. In zares — vsa pisma morajo nesti nazaj.

5000 mrličev na dan vsled kuge. Iz Kalkute poročajo zdravniški in

higijenski listi, da sedaj v Indiji umre na dan 5000 ljudi za kugo. Čeprav je ta šte- vilka visoka, je vendar za 2000 nižja kot v aprilu in maju. — V veliki provinciji pund- žabski je umrlo vsled kuge 2500 ljudi na teden. Kuga pojema — kar se zdi čudno — v začetku poletja. Jeseni divja najhujše. — Vsako leto izkazuje statistika večje število umrlih za kugo. Celu v zadnje Indijo, ki do- slej ni poznala večjih kužnih epidemij, so zanesli kugo.

Pošta na Japonskem. Japon- ska ima 4567 poštni in 41.347 nabiralnikov za pisma, pride torej v tem oziru koj za Nemčijo, Združenimi državami, Francijo in Veliko Britanijo. Japonska pošta je odpra- vila zadnje leto 205.000.000 pisem in 383.000.000 dopisnic.

Gledališče za norce ustanovijo v Parizu v narišnici Sainte-Anne. Za te ne- srečneže se bodo priredile gledališke pred- stave, ki blagohotno uplivajo nanje v zad- nji številki revije „kulture“ pa dokazuje ugleden psihalec, da nima godba in enake prireditve nobenega posebnega zdravilnega vpliva na umobolne. Ti reagirajo nanjo ravno tako, kakor takrat, ko so bili zdravi, nič več in nič manj.

Velikanske razpokline na Etni. Ravnatelj opazovališča ognjenika Etna, Ricco, javlja, da je na zadnjem svojem pohodu zapazil, da se glavni krater Etna vsled velikanskih razpoklin podira. Iz raz- poklin vzhajajo plini in pare. Zato ne bo več moči iti na ognjenik iz severovzhodne strani, ampak le iz zahodne.

Vas brez moških. V ogrski vasi Kank-Herlany ni nobenega moškega več, vsi so se izselili v Ameriko. Doma so ostale le ženske, otroci in starčki.

Učni tečaj za vezenje. V korist lepi in koristni vezilni umetnosti, v pospe- ševanje in povzdigo ženske obrti in v spod- budo ustanavljanja nove industrije priredi firma Singer & Co. del. dr. v Ljubljani ta mesec v hotelu „pri Maliču“ razstavo vzor- nih del, ki so vsa izvršena na našem naj- novejšem izdelku rodovinskega šivalnega stroja Original-Singer-„Central-Bobbin“. Na tej razstavi bo videti mnogo vezenin najraz- ličnejših modernih vezilnih tehnik. Ob enem bo takrat popolnoma brezplačen učni tečaj za vezenje. Poučevalo se bo pisano in ve- zenje s pentljami ter vezenje monogramov, madejska, hardanžka, predorna, voile lace in dela z otlim robom in sicer na tako lahko umljiv način, da bodo učence, čeprav niso vezilje, že po osmih dneh lahko delale samostojno. Med tečajem se bo tudi pouče- valo šivanje s posebnim ozirom na aparate, pridejane šivalnemu stroju „Central-Bobbin“. Prijave za vezilni pouk se sprejemajo v trgo- vini firme Co. deln. dr. šivalnih strojev v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 4 399 b

Seydlin

Najbolje za zobe.

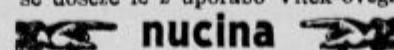
Dobro znana gostilna

pri Lovrencu tik župne cerkve v Št. Vidu nad Ljubljano se odda 1318 4-3 v najem.

Več se izve pri lastniku Franc Cirmanu ravnotam.

Nikakih slivh las in brade več!

Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Viteka-ovega

(zak. zajamčeno) 1098 52-53 1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz- bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz- gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Vi- teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani napredaj v drogueriji Ant. Kanc, Anton Korbar, Hinko Wibbe.

VITA

naravna mineralna voda

Najčistejši Natron-vrelec.

Glasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod. kisline, bolezni na mehuru in ledvicah, katarih v sap- niku ali prebavnih organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kasfnerju. Dobiva se tudi v vseh le- karnah in drožerijah 866 14-11

VITA

31 26-17

GISSHÜBLER

naravna alkalna kislina

je najboljša mizna in osvežu- joča pijača,

katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želod- čnem in mehurnem kataru.

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihaelu Kasfnerju in Peter Lassenik-u v Ljubljani. 32 52-25

Za 1.20 gld.

se dobi v „Angleškem skladišču oblek“ za dečke od 3 do 14 let, in sicer:

1 barv. ali bele plat. hlače do kolen, 1 srajca (Roderhemd) v vseh barvah, 1 bela ali barv. plat. sportna čepica. Po pošti poslano se zaračuna 1.26 gld, zavijanje zastoj.

1371 3-2 O. Bernatović Ljubljana, Mestni trg 5.

Jeseniške novice.

Kresove na čast sv. Cirila in Metodu so zažgali na predvečer dva na Mežakliji, enega na Mirci. Posebno lep je bil na Mežakliji, ki so ga zažgali tovarniški delavci. Spuščali so rakete in svirala je godba. Vrnivši se na Savo so se udeleženci pri Markotu v prostorih „Katoliškega delavskega društva“ navduševali za svoj narod ob sviranju godbe in napitnicah v vznesenih besedah.

Učiteljsko službo na Jesenicah je dobila R. o. z. M. r. v. a., dosedaj učiteljica v Ihanu. Značilno je, da za to službo ni prosil noben učitelj. Nemogoče je pri draginji, kakršna je tukaj, učitelju izhajati. Naredimo račun: Plače ima 1000 K. Hrane in stanovanja ne dobi pod 60 K na mesec, to je na leto 720 K. Ostalih 280 K naj ima za perilo, luč, kurjavo, obleko. Koliko mu ostane še za knjige, razvedrilo? Občinski tajnik jeseniški je v primeri proti učitelju — gospod, ker ima letne plače 1600 K in dobi za stanovanje še 240 K, torej skupno 1840 K, celih 840 K več, nego učitelj, ki je definitivno nastavljen.

Nemška šola na Savi ni dobila pravice javnosti, za katero je prosila.

Lep pogreb je imela v nedeljo, dne 2. t. m., gospa Ana Hafner. Velika množica, ki jo je spremljala na pokopališče, in lepi venci so pričali o njeni priljubljenosti. Rodbina Pogačnik na Savi je ob ti priliki mesto venca darovala 10 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

„Jeseniška straža“ vedno brca in se zaganja v tukajšnje duhovščino. Bo že še dobila odgovor, kakršnega zasluži. Mi pa ji že danes povemo, da pismo, ki ga je profesor Binder pisal odpadniku inženirju Maksu, ni bilo najdeno, ampak ukradeno. Vse, kar je „Straža“ o tem napisala, je prazno kričanje. Niti Binder niti Maks ne bosta s svojo agitacijo za „Los von Rom“ kaj dosegla, kakor „Straža“ ne za „Proč od Rima“. Protestantizem ne napreduje, marveč nazaduje na Jesenicah. Že eno leto ni nihče odpadel od katoličanstva in prestopil v protestantizem, pač pa je ravno pretekli teden iz protestantizma izstopila 21 let stara Ana Schnabel in izjavila, da hoče postati katoličanka.

Kako značajni so liberalci. Sedaj neprenehoma hujskajo zoper tukajšnje tovarno. Lansko leto 6. maja pa je „Slovenski Narod“ pisal tako-le: „Kranjska industrijska družba je največje industrijsko podjetje v naši kronovini. Na delavskih mezdah izplača vsak mesec 200.000 K. To je ogromna svota. Ves ta denar ostane doma, dobe ga kmetje za svoje izdelke, trgovci, obrtniki, gostilničarji, oddajalci stanovanj itd. itd. Zavod, ki odšteje delavcem na mesec 200.000 K, to je gospodarski faktor prve vrste, to je pri nas že moralna in materialna velesila. Pri nas je dosti ljudi, ki imajo o moči in o veljavi industrijske družbe še jako meglene, uprav mladeniške nazore in si domišljajo, da je v gotovih slučajih treba le energično nastopiti in industrijska družba bo parirala, kakor dijaček v šoli. Nikar se ne udajamo iluzijam. To je najnevarnejše, kar moramo storiti v naših razmerah. Industrijska družba je nemška. Ves ogromni kapital družbe zložili so Nemci, deloma Nemci iz rajha. Slovenci nimamo na to družbo nobenega vpliva, kajti ne ena delnica ni v slovenskih rokah. Res da stoji podjetja industrijske družbe na kranjskih tleh, ali nikar pozabiti, da stoji na tleh, ki so privatno imetje te družbe in da je družba v svojih podjetjih absolutnejša gospodarica, nego car samoderžec v veliki Rusiji. In če bi se družba postavila na stališče, da sploh nobenega Slovence ne sprejme v delo, je ni moči na svetu, ki bi ji to mogla braniti. Naše stališče: Glejmo, da se ohranijo tovarna na Savi in na Javorniku dobro razmerje. Če gremo v boj proti njim, je malo upanja na zmago, zakaj to podjetje je velikanjska in družba nam lahko silno škodo stori v narodnem oziru.“ Tako liberalci lansko leto. Letos so nasprotnega mnenja. Mi pa smo vedno istega prepričanja. Kar je govoril dr. Šusteršič v imenu katoliško-narodne stranke dne 8. maja 1904 na javnem shodu na Savi, to odobravamo danes. Govoril je: „Mi nismo sovražniki industrije, tudi nismo sovražniki Kranjske industrijske družbe, ampak odločno zahtevamo, da industrija svoje delavce poštno plača, da spoštuje v polnem obsegu svobodo vesti in političnega prepričanja svojega delavstva, in da nemško podjetje spoštuje narodni slovenski značaj naše dežele! Sicer pa privoščimo industriji, kar ji po človeški in bežji postavi gre.“

Trpinčenje živalij. Malo več usmiljenja do živine priporočamo hlapcem mesarja W., ki sploh postopajo presurovo z živino, kadar jo gemoj v klavnico. Tak slučaj smo opazovali 4 t. m. popoldne. Od daleč prignano in do skrajnosti izstradano kravo je hlapec tako protopal in preklinjal,

da se je mimo idočih občinstvo kar zgrajalo. Naj se taka surovost nikar ne ponavlja!

Javno predavanje. V nedeljo, dne 2. julija, je priredilo „Strokovno društvo tovarniških delavcev“ na Savi javno predavanje, ki je bilo v kljub neznosni vročini in raznim slovesnostim dobro obiskano. Predaval je Gostinčar o smislu organizacije z ozirom na razliko med organizacijo in mehanizmom. Organizem — organizacija ima svoje sile iz lastne notranjosti, svoje volje, medtem ko mehanizem gonijo zunanje sile. Zato pa mora biti organizacija izraz volje, v gotovi namen združenih ljudi. Vsak član organizacije se mora zavedati namena organizacije in svoje dolžnosti do iste. Vsakdo mora po svoji volji in pameti storiti vse, kar pospešuje namen združenja. Kakor ima mehanični sestav stroja namen, služiti gotovi svrhi, tako mora tudi organizacijski sestav društva delovati v dosego svojega namena. Razlika med strojem in organizmom je le, da si stroj svoj namen ne določi sam iz sebe in da ga žene zunanja fizična sila, medtem ko si organizacija sama iz svoje duševne sile in samozvesti daje življenje, namen in delovanje. — Po predavanju je bil kratek razgovor o notranjih društvenih zadevah, o katerih sta poročala tovariša Glavič in Cebul.

S požigom je grozil. Janez Gradolnik, delavec na Hrušici, je pil v krčmi Ceneta Longhi, ki se nahaja v neki baraki na Hrušici. Ker se je začel nespodobno vesti, rekel mu je krčmar vprico svoje žene, da ga bo na presto postavil, če ne bo miroval. To je obdolženca tako razjezilo, da je Longhiju zagrozil, da mu bo barako zašgal. Obsojen je bil zaradi te grožnje na štiri mesece težke ječe.

Preveč mu je zaupala. Janez Kavčovič, iz Majberga na Štajerskem doma, dninar na Hrušici, je zahajal v Werglesevo gostilno. Natakarcica mu je zaupala ključ, da je dajal gostom svaščice, vendar se je pritoževala, da ji nekdo krade denar. Zidar Alojzij Lončarič je pa Kavčoviča zasačil v trenutku, ko je iz ključavnice potegnil ditrih; tudi neki drugi delavec ga je potem še enkrat zasačil, ko je hotel na enaki način miznico odpreti. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecev težke ječe.

Senzacionalna aretacija. Tovarniški delavec Zupančič iz Gorij je bil te dni tukaj aretiran, ker je sumljiv umora, ki se je zgodil pred 14 leti v Gorjah. Izginil je bil takrat otrok, nikjer ga ni bilo. Iskali so ga povsod, iskala ga je cela župnija, zastoj. Nobenega sledu o njem. Po 14 letih pa je prišla grozna hudobija na dan — čudovit način. Mačka je spala v peči, gospodinja zakuri, mačka se vžge, prestrašena beži in zažge hišo, hiša pogori. Na pogorišču se igra otrok, brska, pa najde staro dvajsetico. Vesel teče k materi ter ji pokaže denar, ki ga je izkopal. Mati pravi: „Kopljimo naprej, morda je še več denarja zakopanega.“ Pa je kopala in izkopal — človeško okostje. — Preiskava je dognala, da je to okostje otroka, ki so ga pogrešili pred 14 leti. Prijeli so tedanjega lastnika hiše, sedaj tovarniškega delavca Zupančiča. Pri obravnavi se bo stvar natančno pojasnila. Seveda sedaj vse govori o tem in mažejo z glavami: „Čudno, čudno.“ Kaj bo čudno! En dokaz imamo več, da je res, kar pravi pregovor: „Nič ni tako skrito, da bi enkrat ne bilo očito.“

Novice iz Tržiča.

Nesreče. Neki ženi pri sv. Ani je krava izbila oko, ko jo je gnala na vodo. — Zidarski mojster J. Knific je šel nadzorovat svoje delavce, ki so lomili kamen v gori. Imeli so ravno podminirano veliko skalo. Kakali so razstrelbe. Ker pa le ni hotelo počiti, gre g. mojster sam gledat na mesto. Komej pride na mesto, se z velikanskim pokom razvali skala. Razstreljeno kamenje potegne mojstra s seboj po strmih plazih. Gledali so, kako je več centov težko kamenje odskakovalo čez telo mojstra. Ko se vse poleže, gredo gledat A. čudno, možu se ni nič žalega zgodilo. Razun nekaj oprask je bil neškodovan. Zraven njega je ležala težka skala, ki se je privabila po strmini. — Nena doma umrla je v Lomu dne 5. t. m. neka majerka, ki je nesla v planino hrano. Zadel jo je najbrže solnčarica.

Lepi kresovi so goreli okrog Tržiča pred godom sv. Cirila in Metoda. Pokali so tudi raketi. Mogočni „Živijo“ je odmeval od gora in se razlegal po trgu. Naj bi duh slovenskih apostolov vedno bolj zavladal med tem dobrim ljudstvom; ljubezen do vere svete in materne besede.

Narodni kolek razprodaja obče znana narodna trgovina g. Ivane Mally. Tržički Slovenci, sežite pridno po njih!

Tržička požarna bramba, kakor čujemo, dobi slovensko poveljevanje. Prav tako!

Društvo sv. Jožefa je soglasno sklenilo v odborovi seji, da hoče odslej vsa svoja društvena pisma kolekovati z narodnim kolekom. Na društveni zastavi pa naj

se dviga pri vseh prilikah, razun pri pogrebih, krasni slovenski trobojni trak. Odkrito povemo, da nas je ta sklep vrlega društva zelo razveselil.

Okrajna učiteljska konferenca za kranjski politični okraj se je vršila v četrtek 6. t. m. tu v Tržiču z običajnim sporedom. Praktično pa se je obravnavalo z učenci III. r. berilo 135 „Kuhinjska sol“.

Vročina je bila neznoša. 28—32 C v senci. Kaj takega že ne pomnijo ljudje.

Bolnica je dobila nove postelje. Glavni trg pa se je kar prenovil. Sploh g. župan in tovarnar Karol Mally mnogo skrbi v zadnjih časih za napredek Tržiča.

Stražniku se protivil. Tržički redar Franc Berdev v Tržiču je imel neko nedeljo popoldne službo. Ker je vedel, da fantje pri cerkvi sv. Jožefa radi prepovedane igre igrajo, napotil se je tje. Ko so ga fantje zagledali, so zbežali, ostal je le na licu mesta France Sarabon, črevljar iz Tržiča. Redar mu je aretacijo napovedal, a Sarabon ga je dvakrat v prsa sunil in ga za bluzo zgrabil, jer je tudi kleti in psovati redarja. Sarabon je bil obsojen na 1 mesec težke ječe.

Topliške novice.

Kopališka sezona. Zastran kopališke sezone nimamo kaj posebno važnega poročati. Tujci sicer prihajajo, a le bolj v pičlem številu. Tu se kopljejo grofica Katinka Margheri, nekaj višjih častnikov, pomorski kapitan Anton Vrtovec iz Trsta, g. Magušar iz Kroke, Fock iz Kranja in več gospej. Danes je došel župnik Andrej Ramovš iz Dobrepolj, ki pričakuje v kratkem brata iz Poljan. Glavni naval gostov pride vsako leto po končanih šolah v drugi polovici julija. Visokorodna vojvodinja Meklenburg-Sverinska se je danes odpeljala s spremstvom v Novomesto, kjer bo kopala 3 dni in potem odšla starinoslovit v Šmarje na hrib sv. Magdalene. — Iskanje starin v okolici topliški se je ponesrečilo, našlo se ni prav nič znamenitega, ker so bile najboljše gomile že poprej prekopane. Pred odhodom je Nje Visokost podarila za župno cerkev 50 kron.

Slaboznani „Narodov“ no- vičar in nabiralec narodnega — pardon — farškega blaga po novomeški okolici je drugič nabasal svoj top in ga v št. 148 sprožil na župnika iz Toplic in Prečne. Strel je zopet mimo sfrčal in ni zadel cilja. Ni čuda, notičar kuje dopise kakor je stari topničar Vseznal koval kanone: naredil je najpoprej luknjo in potem okoli nje vžil bronovine. Tako on pobede na svojih križempotih kako zanimivo dogodbico, spravi v mavho in doma polije z izrodki zlobe in domišljije. Da le udari po farjih, pa mu duša zavriska. Najedel se je zopet hkrati dveh debelih župnikov. Dober tek! Samo da vam ne obležita v želodcu, sicer ga bo treba v Kandiji izpumpati. Topliškega prijemlje zaradi srečne kupčije, ki je donesla v praznik sv. Rešnjega telesa 76 K skupička — ogromna vsota — pa ne za župnikov žep, ki nima pri tem nobenega haska, ampak za sveče, ki gorijo na velikem altarju sv. Ane v Toplicah. Župnik ima od te kupčije samo skrb in delo, pa katero pod nos od takih, ki jim sveče niso zadosti dolge. Sveče se oddajajo po 1 K, 60 h in 40 h. Seveda ne morejo biti za to ceno posebne velike. Plačilo zanje je, milošnja za cerkev, zato tudi ni prav nič na tem, koliko merijo na dolgot. Komur se je cena previsoka zdela, se mu je denar nazaj odšel, ubogim se delijo sveče za procesijo brezplačno. Ako je g. dopisnik tudi katero svečo kupil in preplačal, naj pride po denar, župnik mu bo dvojno povrnil, da ne bo v škodi. Sveč pa ni prodajal župnik, ki ima tisti dan drugega posla dovolj, torej tudi ni mogel gledati na to, katera je bolj „fest“ in „zavber“, na kar se pa g. dopisnik brezdvomno bolje razume. Ravno tako je debela laž, da so se prodajale konsumske sveče, ker se v konsumu voščene sveče sploh ne prodajajo.

Pevsko društvo. Z zadovoljstvom se jemlje v vednost izjava da Gregorčev pevsko društvo ni klerikalno. Kakšno je tedaj? Liberalno? To smo vedeli že precej v začetku, ker je bilo znano, kateri so pri rojstvu društva pomagali in pri krstu botrovali. Eden je rekel: „Brž z društvom na dan, da nas klerikalci ne prehitijo.“ — Drugi: „Duhovnov ne bomo vabili k pristopu, ker se tako ali tako ne vpišejo v društvo, ki ima „Narod“ naroden.“ — Dobro, zdaj je tudi javno potrjeno, kar se je doslej prikrivalo: društvo ima namen in značaj liberalstva, društvo na kmetih, ki se ustanovi brez duhovnikov, je naperjeno proti njim, to je resnica. Župnik, ki je pevec in glasbenik od mladih nog, in g. kaplan, tudi izurjen pevec, sta se popolnoma prezrla. Torej le pojte in „Narod“ berite. Bomo videli, kako dolgo bo šlo in kakšen bo konec slavnega začetka. G. dopisnik in farovski vohun, kedar boste pri dobrem ali slabem humorju, napišite zopet kako notico, toda župnikov iz Toplic in

Prečne ne boste spravili iz ravnotežja, obadva sta iz trdega lesa, neomajna in vztrajna.

Novice iz Zagorja ob Savi.

Sagor! Za dvojezične napise se sedaj menda agitira. Smešni so v resnici nekateriki. Nemške in slovenske napise hočejo, pa še nemškega imena za Zagorje nimajo. Saj Sagor je le pokveka, narejena iz lepega slovenskega imena, ne pa nemška beseda. Kje imate nemško besedo za Zagorje, da bi imela isti pomen, kakor ga ima slovenska? Nemškega imena ni, pa ga hočejo imeti na hišah!

Kresovi na predvečer slovenskih blagovestnikov so čarobno razsvetljevali našo dolino. Našteli smo jih nad 10 samo v Zagorju in v prav bližnji okolici. — Te svetle luči so pričale, da ne potrebujemo nemške luči, ki hoče svetiti v Toplicah in bo prav kmalu začela s svojim plamenčkom kuriti v topliški šoli. — Prav krasen je bil kres na Golici, od koder je donela slovenska pesem, in kjer so zažigali umetni ogenj in spuščali rakete. Slovenska zavednost naprej!

Se eno elektrarno bodo — kakor se govori — zidali poleg skoro dodelane. Potem ne bo treba zveze s trboveljsko, in pa še občina si bo lahko napravila električno razsvetljavo.

Razstava šolskih izdelkov za gorske in topliške šole bo dne 15. julija ob priliki učiteljske konference v topliški šoli.

V Ameriko se je odpeljalo zadnji teden zopet nekaj Zagorjanov in steklarjev iskat boljšega zaslužka.

Nabila in ranila sta dva steklarja I. Perko-ta, o katerem pa pravijo, da ljudi ni rad pustil v miru — Da „žegnanje“ ne more miniti brez tepeža, se je tudi pokazalo na sv. Petra in Pavla v neki gostilni.

Obstrelil in potem pobil je I. Boršt-nar iz Zavin neko Lizo Semen. Ubil si je v glavo, da je Liza Semen, ki je tam prenočevala coprnica; zato jo je drugo jutro obstrelil, potem pa z loparjem pobil, češ, coprnica se mora z loparjem! Oblastvu se je sam prijavil. — Pravijo, da je malo „opavhan“.

Soc. dem. konsum je pod streho. Sedaj delajo v notranjih prostorih.

Vročina je bila zadnji teden neznoša. Od ponedeljka naprej je že zjutraj ob 7 v senci 22—24°, pod 19°, pa tudi po noči ni padla. — V topliški šoli imajo le dopoldne po dve uri šole.

Zadnji semenj na sv. Petra in Pavla je bil srednje obiskan. Živine je bilo dosti, kupcev malo.

Procesija na Telovo se je lepo izvršila; vreme krasno in noben nemirnež ni motil lepe slovesnosti. Prav lepo so okrasili posestniki svoje hiše, iz katerih so vihrale slovenske zastave.

Zaobljubljena procesija na sv. Planino je bila 3. t. m. Zavoljo silne vročine in obilnega dela je bila udeležba bolj pičila.

Delavsko bralno društvo se udeleži 9. julija delavske slavnosti pri D. M. v Polji.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Letni sestanek društev „Slovenske kršč. soc. zveze“ bo letos v Mariboru. Prične se prvo nedeljo v septembru dne 3. septembra z veselico, v ponedeljek, dne 4. septembra pa bo poučno zborovanje. — To zborovanje ne bo imelo, kakor one lani na Brezjah, znak manifestacije, ampak bo nekaj poučnega z voditelje društev. Že danes opozarjamo na to zborovanje s pozivom, da vsako društvo odpošlje na ta sestanek nekaj članov. Ta sestanek bo zopet mnogo pripomogel za nadaljnji uspešni razvoj naših društev.

„Društveni koledarček“ za 1. 1906. izda tudi letos „Slov. kršč. soc. zveza“. — Uredniško delo se je že pričelo, zato prosimo vse one, ki bi želeli dati kaj svetov, ali ki imajo že kaj pripravljenega gradiva, da isto nemudoma pošljejo na naslov „Koledarčkovega“ urednika gosp. Luke Smolnikarja, stolnega vikarja v Ljubljani. V društvih naj tajniki zapisujejo naročnike na „Koledarček“. Cena „Koledarčka“ bo tudi letos 1 K.

Novo izobraževalno društvo. V Ihanu se je dne 2. julija vršil ustanovni občni zbor k. soc. izobraževalnega društva Ihan. Veliko število udeležencev je pristopilo. Prav poljudno je govoril č. g. stolni vikar Luka Smolnikar. Da bi uspevalo in se vedno bolj krepilo!

Blagoslovljenja zastave pri D. M. v Polju se udeleže: 12. K. soc. izobraževalno društvo Senčur pri Kranju, 13. K. s. izobraževalno društvo Planina pri Vipavi, 14. K. s. izobraževalno društvo Šmarje, 15. K. soc.

Dalje v II. prilogi.

izobraževalno društvo Dol pri Ljubljani, 16. Katoliško akademsko društvo „Danica“, 17. Katol. izobr. društvo v Škofji Loki z zastavo, 18. Katoliško izobraževalno in pedagoško društvo v Domžalah.

Udeležbo pri shodu zaupnikov slovenskih delavskih društev pri D. M. v Polju dne 9. julija je naznanilo: 25. Kat. delavsko društvo Zagorje.

Dnevne novice.

„Senzacionalna razkritja dr. Majarona“ in slovensko vseučilišče. Dr. Majaron je v občinskem svetu ljublj. prečital citat iz dr. Šusteršičevega govora v državnem zboru dne 6. dec. 1901., kjer je dr. Šusteršič razlagal sklep deželnega zbora kranjskega glede vseučilišča. Spominjamo se, da je takrat „Slov. Narod“ grozovito blatil in sramotil dr. Šusteršiča. Njegovega govora ni obelodanil, pač pa je prinesel umazane medklice najzvestejšega dr. Tavčarjevega zaveznika vsenemca Franka Steina. Kako to, da je ta govor postal zdaj naenkrat liberalcem tako simpatičen, da ga celo v ljubljanskem občinskem svetu dr. Majaron patetično deklamira, liberalna gospoda pa pobožno poslušajo? Zato, ker je znano besedilo dr. Tavčarjevega predloga, da naj bi vseučilišče v Ljubljani „ustrezaje zahtevam celokupne države združevalo pod svojim okriljem mladino vseh narodov avstrijskega juga“, razlagal dr. Šusteršič v Tavčarjevem smislu, da bodo na tem vseučilišču tudi nemška predavanja. Dr. Šusteršič je moral razlagati sklep v smislu deželno-zborske večine, ki je liberalna slovensko-nemška, drugače se ne bi bil mogel sklicevati na njo. To je bila tedaj taktična poteza, ki je imela namen, zbuditi zanimanje tudi pri Nemcih za vseučilišče v Ljubljani. Sicer pa odkrito povemo, da smo mi to na predlog dr. Tavčarjev sprejeto resolucijo smatrali vedno kot nekak nelogičen monstrum. Kdo pa so „narodi avstrijskega juga“? Po tem besedilu bi morala biti predavanja „slovenskem“ vseučilišču tudi italijanska in hrvaška, če ne morda celo tudi — furlanska in kočevska. Dr. Šusteršič je pa izrecno omenil le nemščino, in s tem je tako zasramovan dr. Šusteršič postal kar naenkrat liberalcem velika avtoriteta, ker upajo zdaj z enim citatom iz njegovega govora zakriti nagoto svoje slovensko-nemške zveze. Mi smo takrat — pred tremi leti in pol — priobčili dr. Šusteršičev govor v celoti. Natisnjen je tudi v „Vseučiliškem zborniku“, in zato ni nikako „senzacionalno razkritje“, če ga dr. Majaron citira, saj bi moral biti vsem znan že od prej. A mi povemo odkrito, da ne stojimo na tem stališču. Takrat že smo smatrali dr. Šusteršičev korak kot strateško potezo, ker v državni zbornici je smatral za bolj koristno, če postopa popolnoma v smislu deželnozbornskega sklepa, ker bi se mu bilo znalo dogoditi v nasprotnem slučaju, da bi ga bil kak pristaš slovensko-nemške zveze očitno desavuiral. Sicer je pa stal dr. Šusteršič takrat pred že izvršenim dejstvom. Kriv je oni, ki je ta nesrečni stavek predlagal, in ta je bil dr. Tavčar. Dr. Šusteršič ga ni mogel potem utajiti. Mi smo molčali zaradi ljube sloge, in ker nismo hoteli s svojim protestom motiti akcije slovenskih poslancev na Dunaju, tembolj, ker se je šlo takrat za nujni predlog in je bilo treba interesirati za vseučilišče tedanjo Slovincem jako sovražno vlado, kateri so pa liberalci vendar dotirali dispozicijski zaklad! Pozivljamo „Slov. Narod“, naj zdaj objavi dr. Šusteršičev govor v celoti, da bodo liberalci videli, kaj je govoril! Mi pa danes odkrito izjavljamo, da se je naše prvotno mnenje popolnoma utrdilo, in da smatramo zdaj vsako ponujanje nemških stolic ne le za škodljivo, ampak tudi za protislovno s so glasno izrečeno voljo vsega slovenskega naroda. Dr. Šusteršič ni v tem oziru v „Slovenca“ nič pisal, kakor misli „Narod“. Mi že sami vemo, kaj nam je soditi. Od l. 1901. sem se je pokazalo očitno, da so take utrakvistične univerze nemogoče. Saj smo videli, kako je bilo

Inomostu, kjer so se Nemci toliko časa drgnili ob Italijane, da so jih izrinili in slednjič še pobili. Ta zgled nam kaže nekako slikotaki utrakvistični univerzi v Ljubljani. Vsaka utrakvistična univerza ima že izpočetka v sebi kal pogina. Kot popolnoma neodvisno slovensko ljudsko glasilo mi izjavljamo, da mora danes vsa slovenska narod zahtevati popolnoma slovensko vseučilišče. Po „Narodu“ napevdbi, ki je vso polemiko začel, sodimo, da hočejo liberalci vseučiliško vprašanje spraviti zopet pred državni zbor, a ne zato, da bi dosegli vseučilišče, ampak da bi zopet uprizorili gonjo proti poslancem „Slovenske zveze“, pri čimer jih bodo zdaj še rajši podpirali Franko Stein, Pommer in tovariši, ker se bo šlo za nemštvo v konkretni obliki. Če to store, potem je slovensko vseučilišče seveda za polstoletja sramotno pokopano. Geslo Nemcev, po katerih ukazu deluje liberalna stranka, je: V Ljubljani ali nemško vseučilišče ali pa nobenega! Isto stvar izražajo liberalci pod formulo utrakvističnega vseučilišča. S čimur bi se bili morda še zadovoljili leta 1901., celo l. 1898., s tem se ne zadovoljimo več danes, l. 1905., še manj pa l. 1911. ali 1912., ko misli minister Hartel, po svojih izjavah napram nekemu žurnalistu, da bode mogoče oživitvoriti pravno fakulteto. — Nikar se ne ponižujmo sami, ampak imejmo pogum, svojo voljo javno povedati!

Čehi o slovenski vseučiliški akciji. „Politik“ je posvetila temu vprašanju uvodni članek, v katerem pravi, da kakor je samoobsebi umevno, da Čehi zahtevajo zase češko vseučilišče, tudi Slovenci, če zahtevajo vseučilišče v Ljubljani, ne morejo zahtevati drugačnega, kakor slovensko vseučilišče. „Od strani slovenskih poslancev“, pravi „Politik“, zlasti od dr. Šusteršiča, so se storili koraki pri prijateljskih klubih, posebno pri češkem, da bi podpirali akcijo za slovensko vseučilišče. „Politik“ dokazuje potem, da je edino pravo stališče to, da se zahteva slovensko vseučilišče ter pravi: „Slovenci so narod z lastnimi pravicami, in če bi se izrekli za utrakvizem, torej dejanjsko za premoč nemškega učnega jezika na srednjih in visokih šolah, bivzeli drugi Slovani to samo z obžalovanjem na znanje. Nikakor se pa od drugih Slovanov ne more zahtevati, da bi tako akcijo podpirali. Zadnji čas je, da se slovenski poslanci vsaj v tem čisto narodnem vprašanju sporazumejo, ker če se to ne zgodi, bo iz vse te akcije slednjič prišel le težak udarec zaslovenski narod in njegovo stališče v državi.“ — To je jasna beseda. Torej Čehi nas mislijo podpirati le tedaj, če zahtevamo slovensko vseučilišče. Za nemške stolice Čehi ne pojdejo v boj! In če nas Čehi zapuste, je vsa vseučiliška akcija pokopana. Pričakovali smo, kaj odgovore na to jasno češko izpoved naši liberalci, ki se tako potegujejo za nemške stolice. A v „Narodu“ smo čitali le sirov napad na „Politik“, na „Slovenca“ in na dr. Šusteršiča. Tako delajo ti ljudje v trenutku, ko rabijo Slovenci nujno vse zaveznike iz vseh slovanskih klubov! To je očitno izdajstvo. Nemško-slovenska zveza gre tako daleč, da hoče rajši preprediti vseučilišče v Ljubljani, kakor pa dati slovenskemu jeziku veljavo, ki mu gre. Oni rajši odbijajo vse Slované v Avstriji od sebe, nego da bi odpovedali službo nemškim baronom, ki jim režejo suhi politični kruh. Če nočejo nas poslušati, naj jih vzbudi iz mrtvila vsaj ta klic od doslej nam še prijazne češke strani!

Društvo „Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani“ sklicuje letošnji občni zbor na dan 16. julija 1904 (dan Prešernove slavnosti) ob 10 uri do poline v Ljubljano v mestno dvorano s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu; 2. po-

ročilo blagajnika; 3. poročilo o koroških justičnih razmerah v preteklem društvenem letu (gospod dr. Brejco); 4. poročilo o štajerskih justičnih razmerah v preteklem društvenem letu (gg. dr. Rosina in dr. Hrašovec); 5. Poročilo o primorskih justičnih razmerah v preteklem društvenem letu (gospod dr. Rybař); 6. volitev odbora (predsednika, osmih odbornikov, dveh preglednikov); 7. slučajnosti.

— **Odlikovanje.** Cesar je vladniškemu učitelju na učiteljski v Gorici Antonu Skubinu povodom njegovega umirovljenja podelil zlati križec za zasluge.

— **Upor v kaznilnici.** Zaradi upora v kaznilnici v Gradiški so obsojeni kaznjenci: Trevisi na 2letno ječo. Kosič in Jereb na 18 mesecev, Lazarič na 10 mesecev ječe. Piciga in Šusteršič sta bila oproščena.

— **Krvavi rodbinski drami.** Zagreb, 7. julija. Mesarski pomočnik Franc Premel je svoji ženi z velikim mesarskim nožem prerezal trebuh in potem zabodel ž njim še sebe. Predno se je to zvršilo, so slišali sosedje, kako sta se zakonska prepirala. Ko je prišla policija, sta bila oba dva že smrtni boj. — **Rodbinska tragedija** se je vršila v Baški na otoku Krku. Delavec Nikola Orbančič, se je zaradi neutemeljene ljubosumnosti sprl s svojo pridno in dobro ženo in jo je težko ranil. Pobegnil je nato v Reko, kjer ga je policija prišla. Izdala ga je hčerka.

— **300 - letnica Marijinih družb.** Udeležbo pri tej lepi slovesnosti, ki bo 23. t. m. v Ljubljani sta nadalje prijavili: 7. Marijina družba mož. žena, fantov in deklet v Preski; 8. Mladiška Marijina družba v Starem trgu pri Ložu. — **O požaru v Horjulu** so nam došli še sledeči podatki: Hš je pogorelo 29, gospodarskih poslopj s hišami vred pa 50. Pri Lebnu (po domače pri „Balku“) je pogorelo 25 voz sena in pri Logarju („Andrejku“) 22 voz. Sicer so bili vsi zavarovani, toda mnogo od njih za male vsote po 200 kron. Ubogi pogorelci prosijo nujno pomoči.

— **Jugoslovansko umetniško društvo „Lada“.** Posvetovanje o ustanovitvi slovenskega oddelka jugoslovanskega umetniškega društva „Lada“ — Srbi, Bolgari in Hrvati imajo že svoje sekcije — vrši se prihodnjo soboto, dne 15. julija, ob 8. uri zvečer, v hotelu „Ilirija“ v Ljubljani. Pristop k novemu društvu bi imeli ne le slikarji in kiparji; nego tudi pesniki in pisatelji ter glasbeniki. Ker pridejo že v soboto nekateri Srbi in Hrvati in tudi Slovenci iz obmejnih pokrajin in z dežele na Prešernovo slavnost, upati je obilne udeležbe. Eventualna vprašanja naslove naj se na Ferdo Vesela, akademik, št. Vid pri Zatičini (Dolenjsko).

— **Hrast na licitaciji.** Iz Domžal nam pišejo: V soboto smo prišli arestantje domov iz Kamnika in smo videli na vrtu g. Flisa v Stobu nad 2 metra dolg hrast. Posetnika smo preprosil, da nam je dal hrast, da smo ga dali na licitacijo. Znesek treh kron in osem vinarjev smo darovali Ciril Metodovi družbi. (Znesek je bil poslan našemu upravitelju. Ur.)

— **Vročina** je bila včeraj na Dunaju zopet grozna. Temperatura je znašala 30 stopinj C.

— **Učiteljski disciplinarni zakon.** Naučni odsek drž. zbora je sprejel predlog posl. d'Elverta, naj vlada vsem deželnim zborom predloži enake učit. disciplinarne zakone in naj se pri tem ozira na tezačevna določila štajerskega in moravskega dež. zbora.

— **Nemško pivo na domžalski postaji.** Kakor smo že večkrat poročali, je gostilničar, oziroma komedijant ter branjevec, pri kolodvoru trd nemškutar, a vseeno je že pozabil, da se je pred nekaj tedni izrazila njegova sotrudnica, da ji je ljubši, da ne pride nobeden Slovenec v to nemškutarsko hišo. Čudno je pa, da so mu sedaj že začeli dihati slovenski groši, ker nosi na kolodvor k popoldanskim vlakom pivo ter ga ponuja Slovincem. Zavedni Slovinci, ki zahajajo v Domžale, se ogibajo te gostilne pri kolodvoru, drugi pa, kateri se vozijo skozi Domžale, ne pijejo piva, kate-rega ponuja ta privandran komedijant.

— **Kresovi v Domžalah.** Navdušenje za delo slovanskih blagovestnikov, še bolj vzbujeno vsled postopanja c. kr. deželne vlade, okrajnega glavarstva in slavnega c. kr. orožništva, se je najbolj pojavilo predvčerajšnjim, ko so v Domžalah goreli kresovi, priče žive narodne zavesti domžalskih Slovincov. Visoko je plapolal kres pri Rodetovem znamenju, kjer so vrli

pevci peli „Naprej“ in „Hej Slovani“; narod je navdušeno vzklikal „Živio“ in „Na zdar“. Ne vemo, bodo li tudi ti zaprti radi „kaljenja javnega miru“. Nad vse lep je bil kres nad šole, kjer se je prižgalo mnogo umetnega ognja. To zadnje je zasluga vrlega narodnjaka, gospoda Franca Končana, ključavničarskega mojstra. Najmogočnejši pa je bil kres na Šumberku. Tu je igrala godba narodne koračnice, ljudje pa so peli in vzklikali „Živio“ in „Na zdar“, da so se tujci kar spogledavali in penili jeze. Tudi županu je bilo to narodno slavlje tako neprijetno in so ti klici tako živo zadeli njegova občutljiva ušesa, da ga nikjer ni bilo videti. Menda je šel spat ali pa se je kam odpeljal. Da le ni šel vladi v Ljubljano poročat, kako se Slovenci malo naslednjega vlado in od nje protežirane tujce. Na tem mestu pa bodi izrečena prisrčna zahvala tistim požrtvovalnim možem in fantom, ki so nabirali denar in kurivo. Vsem gostom pa, ki prihajajo k nam, pa priporočamo, naj obiščejo naše domače gostilne, da s tem pomorejo našemu življu, ki se mora razviti vedno krepkeje in tuju pokazati, kdo gospoduje v deželi. — Od druge strani se nam poroča: Na Šumberku pri Domžalah se zakurili vrli Domžalci v čast bratoma sv. Cirilu in Metodu velik kres, ki je gorel od 9. ure zvečer do ranega jutra naslednjega dne. Nad 500 glav broječa množica je korakala z godbo na čelu na Šumberk, prepevaje navdušeno narodne pesmi. Ob sviranju godbe in ob urnebesnih „Živela Ciril in Metod“ je bil zapaljen kres, ki je plamtel celo noč. Toliko odkritosrčnega navdušenja, tolike edinosti in takega bratstva petih stotin ljudstva ni lahko videti. Mogoče je kaj takega le tam, kjer so v nevarnosti skupni ideali. Domžalci so počastili slovenska apostola tako navdušeno, da morajo biti vzgled celi Sloveniji. Kakor letos tu, naj bi se prihodnja leta slavila Ciril Metod po vsej Sloveniji. Ali nas bodo zopet klicali radi „Živijo“ in „Na zdar“ klicev k sodniji?

— **Duhani.** Od 1. julija je duhan „Nostran scietissimo asciuto“, ki je doslej veljal za specialiteto, izročen splošnemu prometu v ceni 1000 gramov po 7 K 20 h. Dosedanja omejitev prodaje pri duhanu „Scaglia naturale“, „Scaglia fermentata“, „Nostran radica“ in „Radica“ se je s 1. julijem opustila ter opustili zavitki po 500 gramov pri duhanu „Dunajski rape“, „Fini gališki“, „Fini Nostran“, „Scaglia radica“, „Scaglia fermentata“ in „Radica“. Slednjič so se uvedli pri duhanu „Scaglia di lusso ad uso Trento“ mali zavitki po 50 gramov, zavitek po 40 h.

— **Ustanovni shod društva kamenarjev za Primorsko s sedežem na Nabrežini** se je vršil v četrti ob ogromni udeležbi nabrežinskega in okoličanskega kamnoseškega delavstva. Dasi se je pričelkom zborovanja vili dež, ni to splašalo navzočih delavcev, ki so vztrajali do konca. Prvi govornik Moškerc iz Ljubljane je opisoval dolžnosti delavskih strokovnih društev, ki morajo biti popolnoma nestrankska in služiti namenu, da se podpirajo delavci medsebojno. Pravila novega društva je pa prečital g. Oblak, ki jih je razložil jako poljudno. Delavci so bili jako navdušeni in so s ploskanjem sprejeli vsak govor. Izvoljeni odbor se je sestavljal sledeče: predsednik: Frančišek Gulič, podpredsednik: Jožef Franceskin, blagajnik: Ferdinand Stolf, tajnik: Jožef Košuta, odborniki: Bernard Caharija, Jožef Pangos, Alojzij Sardoč, Anton Peric, Mihael Kralj, Angelo Lenardon. Novemu društvu želimo mnogo uspeha!

— **Promet z vinom v Istri.** Poreč, 1. julija. V mesecu juniju se je izvozilo iz poreškega pristana 365550 hektolitrov vina, maja meseca pa 50630 hektolitrov. Lansko leto se je izvozilo meseca junija 356320 hektolitrov. Doslej je hektoliter veljal 29—30 kron sedaj pa poskočil na 32—33 kron. Vzrok: trina uš, slaba letina vsled obilega kvarnega dežja po Istri.

— **Proračunski provizorij do konca leta 1905.** ima sledeče postavke za Kranjsko: Državni prispevek 20 tisoč kron za gradbo mostu čez Savo in Krko blizu Brežic, za popravo karlovške državne ceste med Jugorji in Metliko (kilom. 13—25) 60.000 K, za popravo zagrebške državne ceste (km. 2/33 + 70 m. — 4/37 + 87 m.) pri Studencu, Sv. Roku in Radehivasi 15.600 K, za preložitve karlovške državne ceste med Kandijo in Dolenjo Težko Vodo (km 0—4/4) 21.000 K, za regulacijo Save pri Čatežu 35.000 kron, za adaptacijo, opremo in učne potrebe na Kranjskem 6650 K.

— **Kako daleč sega laška zagrizenost,** kaže sledeči dopis „Piccolu“ iz Cresa, ki ga doslovno priobčimo: „Te dni je podeljeval birmo v naši kate-

dralki diecezanski škof mons. Mahnič, znan po svojem rusofilskem (!) mišljenju. Zato se je zgodilo, da je večji del dobrih (!) Cresancev rajši peljal svoje otročice v privatno kapelico škofa „in partibus“, našega someščana mons. Petrisa de Dolamare in jih pustil ondi birmati, kakor da bi šel v katedralo, kjer je Mahnič uporabil priliko birmanja zato, da pridiga o volitvah in prokelne čitatelje framasonskih listov. Ali ni ta ton italijanskih framasonov in čifutov popolnoma tisti, v katerem je svoj čas dr. Mahniča blatil „Slovenski Narod“ kot — latinizatorja?

— **Preprečena železniška nesreča.** Silen vihar, ki je divjal v četrtek popoldne, je v bližini Crnuč podrl močan hrast, ki je padel ravno na tir kamniške železnice. K sreči je to opazil strojevodja, ki je malo pozneje vozil v Kamnik, ter vlak še pravočasno ustavil. S pomočjo 15 do 20 delavcev, ki so se slučajno peljali z istim vlakom, se je posrečilo, drevo spraviti brez večje zamude s tira. Ko bi se to zgodilo ponoči, bi se lahko zgodila velika nesreča.

— **Grozna vročina.** Iz Sent Jerneja se nam piše: Dne 7. julija smo imeli vročine 39° C. Ta vročina nam je dala dva mrliča po solnčarici. Prva žrtev je bil 35 let stari brat Dionizij iz Pleterskega samostana. Pokopan je prvi kartuzijanec v naši župniji — v pleterskem pokopališču. Druga žrtev je bil 21 let stari Janez Kovačič iz Orehovice. Naj v miru počivata!

— **Gadje in tiči.** Iz Zlateapolja se nam piše: Vseh 17 let kar sem tukaj, se ni pripetilo, da bi bil kak otrok od gada pičen, dasi tu vse mrgoli te golazni, otroci pa kar po čez po vseh gmajnah vasejo. Se skoraj nikoli gadje niso tako zgodaj ven prišli kakor letos. Že meseca februarja je sosed velikanskega gada, ki bi ga bil kmalu prijel, misleč da je suha veja, tako srečno v precep vjel, da ga je malo ped nad repon stisnilo. Imel sem ga 14 dni v mojem paviljonu, da so ga hodili šolarji in drugi ljudje gledat. Na presv. Reš. Telesa dan prisopiha pol ure pred procesijo pastirica ter pove, da je izpod tiste skale, kjer sem lani modrosa ustrelil, zopet gad na solncu. Poslal sem deklico k našemu vrlemu županu g. Andreju Slaparju, ki se je spravljal z razbeljeno štango nad gada, ga do smrti privrli, pa tudi zapazil, da je še več tacih tičkov pod skalo in tako je še tri nečuvno velike gade z razbeljeno štango uničil. Veliko ljudi je šlo to reč gledat. Grdo golazen smo zakopali, ker so bile že polne muh; pik take muhe je pa za človeka smrtonosen, če zadene na kako rano. — Letos spomlad smo napravili s šolarji zopet „razzijo“ nad najhujše roparje ptičjih gnjezd — nad srake in šoge. Komaj zima odleze, pride k nam veliko vsakovrstnih ptičkov pevcev, ki neprenehoma gostolijo in žvrgelijo svoje ljubke pesmice, pa žal le nekoliko časa. Cel božji dan prežijo šoge in srake na nje, in kar le morejo, pobero in požrejo. Zgodilo se je že, da je sraka med otroke, ki so na koritu vodo v škafece trčili, za malim tičkom priletela! Razdejali smo čez 20 sračjih gnjezd, in ker je v vsakem po sedem jajec, smo veliko teh hudodelnikov pokončali. Mi bi bili še več šog pokončali, a šele zdaj so mi otroci v šoli povedali, da jim je bilo od nekaj „strank“ prepovedano meni naznaniti, kje da so ptiči te vrste. Ljudje namreč pravijo, da na dan Vnebohoda Kristusa tiči tiča vje, da meso je! In tako so srečni „poslastniki“ tistih gnjezd rekli: Bog ne daj gošpodu povedati, da jaz za šoge vem. Na „Anferino“ bodo ravno godni; tisti dan jih bom pa skuhal in snedel! Tudi dobro, da le šajcevi več ni!

— **Na puljski gimnaziji** je 48 Nemcev, 39 Hrvatov in Slovencev in 96 Italijanov. Pouk je seveda nemški. Z zadovoljstvom in radostjo moremo konstatirati, da je med odličnjaki več bivših učencev dične puljske zasebne šole „Ciril Metodove družbe“.

— **Obstrukcija liberalnih učiteljev.** Učit. Tovarš“ pozivlja učitelje k „propagandi dejanja“: „Pri vseh uradnih skupščinah — bodisi okrajnih ali deželnih — morajo odslej vedno in na prvem mestu zahtevati pravi zastopniki učiteljskega od vladnega gotovilo, da nemudoma uravna plače učiteljskega, oziroma da nakloni deželam toliko, da bodo te lahko izvedle regulacijo učiteljskih plač. Dukler ne doba zastopniki učiteljskega takega zagotovila, bodi vsako nadaljno delovanje in zborovanje onemogočeno! Razidite se! Dvignite vihar, da da bodo omahovale visoke glave, da bodo čutili moč zaničevanega, izkoriščanega trpca! Nobene prošnje več! Z zastavo, ki pomenja kri, pojdite po deželah. Za vami pojde ljudstvo, ki si želi solnca omike in svobode mišljenja! Samo tako nam pride dan, ki bo naš!“ — Tako „Učiteljski Tovarš.“ Pričakovati je torej izrednih de-

godkov, ako se izvrši ta splošni upor. Obstrukcija se začne v deželnem šolskem svetu in se nadaljuje potem pri konferencah in v šoli. —

P. n. naročnike, ki še niso obnovili naročnine za tretje četrtletje oziroma za mesec julij, opetovano opozarjamo, naj to stori nemudoma, da se jim ne ustavi nadaljnje dopošiljanje lista.

Ljubljanske novice.

Ij 50letnica „Katol. društva rokodelsk. pomočnikov v Ljubljani“ bode 5, 6, in 7. avgusta t. l. obenem z blagoslovom nove zastave in otvoritvijo razstave obrtnih izdelkov mojstrov in pomočnikov. Spored priobčimo v ponedeljek.

Ij **Jutri k Devici Mariji v Polju!** Jutri ob 2 uri popoldne bo blagoslovljena pri Devici Mariji v Polju zastava društvene organizacije. Po blagoslovljenju veselica. Slavnosti se udeležijo mnogo društev z zastavami.

Ij **„Zveza slovenskih pevskih društev“.** Opezarjamo še enkrat, da zboruje skupščina odposlancev slovenskih pevskih društev, stoječih v „Zvezi“, jutri popoldne ob treh v dvorani „Glasbene Matice“. Zvečer ob osmih je koncert v „Švicariji“. Vstopnina 60 vin. Za slučaj odločno neugodnega vremena bodo pevske produkcije v dvorani „Mestnega doma“ proti isti vstopnini. Po koncertu pa bo pevski sestanek v „Iliriji“.

Ij **Črkostavec g. Sedej** prihodnji ponedeljek zapusti bolnico. Zdravil se bo še nekaj časa doma.

Ij **Društvena godba** priredi jutri dopoldne zajtrkovalni koncert v Gōški pivarni. Začetek ob 10. dop. Vstopnina prosta. — Popoldne je koncert v Švicariji. Začetek ob 4 popoldne. Vstopnina prosta. — Zvečer je vrtni koncert v Gōški pivarni (Sv. Petra cesta). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Ij **Našel** je realoc Franc Legat ob Savi pri Jaršah srebrno uro brez verižice, vredno 16 kron.

Ij **Konkurenta las.** Po Ljubljani krošnjarija dva Kitajca iz Šangaja imenoma Cen Fu Sin in Van Sun Sijan, ki z njihovima kitama lahko konkurirata z marsikatero žensko. Zglasila sta se danes tudi pri policijskemu komisariatu in prosila, da bi smela krošnjariti z lastnimi izdelki po Ljubljani. Imela sta priporočilo kitajskega poslaništva na Dunaju. Ker je bilo iz njihovih knjižic razvidno, da jima je bila dovolila zagrebška policija, kakor tudi c. kr. policijsko ravateljstvo v Brnu, prodajo njihovih izdelkov, je jima dovolila tudi ljubljanska policija, da smeta krošnjariti po mestu pet dni, ako ravno sta inozemca. Pravita pa, da svoje blago izdelujeta doma in da ne bosta napravila tukajšnjim trgovcem, ki takih izdelkov sploh ne prodajajo, nikake škode.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** se z zastavo udeležijo jutrišnje slavnosti blagoslovljenja zastave strokovnih društev v Vevčah.

Ij **Umrli so:** Ana Rupert, gostija, 71 let, Martinova cesta 12 — Marija Zafran, usmiljenka, 20 let, Radeckega cesta 11. — V bolnici: Marija Bohinc, posestnikova žena, 31 let, Rupertova ulica. — Ivan Petkovšek, sedlar, 36 let.

Ij **Shod tobačnega delavstva.** Sinoči ob 6. uri se je vršil pri Vajzarju shod strokovnega in podpornega društva tobačnih delavcev. Dnevni red je bil: 1. Izprememba pravil, 2. Novi zakon za zavarovanje za starost. Predsednik g. Citar je pozdravil navzoče, proglasil sklepčnost ter pojasnil v koliko naj se izpremene pravila. Izprememba je bila sprejeta. Nato je govoril dr. Krek najprvo o tem, kako naj bi delavstvo shranjevalo svoje prihranke. Skrbeti je, da se osnuje nekaka čebelica. S tem bi bila postavljena podlaga za hranilnico in posojilnico ljubljanskega delavstva. Nato je govoril prešel k novemu zakonu o zavarovanju za starost. Pozivlja delavstvo, naj se skupno zavzame za to stvar, ki je silno važna. Govornik želi in svetuje, naj bi se o tej stvari posvetoval odbor, pomnožen z zastopniki posameznih oddelkov, ti naj bi stopili v zvezo z drugimi tobovarstvi, da se skupno izdela spomenica na glavno ravnateljstvo. Nato je delavka Cecilija Magister predlagala, naj se sprejme kot predlog dr. Krek v nasvet, kar je bilo navdušeno sprejeto.

Ij **Po rokah se je vpekla** včeraj postrežnica Marovtova na Mestnem trgu 9. Unel se ji je bil robec na glavi, ki ga je pa takej potegnila z glave in se pri tem opekla.

Ij **Aretovan** je bil danes 61letni delavec Franc Japelj po § 128 kaz. zak.

Ij **Pri tatvini prijet** je bil danes na trgu žepni tat Franc Brezovec, rojen v Misličah, okraj Sežana. Ukradel je denar-

nici dvema ženskama, ko je pa hotel ukrasti denarnico še tretji, je pa ženska zakrivala. Tatu so oddali sodišču.

Ij **Meščanska godba v Kranju** se je sama ponudila, da sodeluje pri veliki Prešernovi veselici, ker hoče s tem izraziti ozke zveze Kranja z našim pesnikom.

Ij **Matura na I. drž. gimnaziji v Ljubljani.** Včeraj, dne 7. julija, se je končala matura na I. državni gimnaziji. Zrelostna izpričevala so dobili sledeči abiturijente: Anžič, Bradáč (z odliko), Bukovnik, Cajnko, Cankar, Černušek, Červar, Čavanne, Fajdiga, Funtek, Grobljar, Hojs, Janežič, Jerman, Jeuniker, Koch, Kopitar, Kramer, Kranjc, Kreč Rudolf, Kreč Vladimir, Mazek, Merkl, Močnik, Omahna, Petriček, Pichler, Poje, Perz, Peršuh, Štrancar, Šulgač, Tomšič, Tratnik, Vrandič, Wallner, Zabret, Zupanc, Žitnik, Turk. — Za dva meseca so bili reprobirani štirje abiturijente, padli so trije.

Ij **Velika ljudska veselica na korist fondu za Prešernov spomenik.** V „Zvezdi“ in okoli nje so že postavljeni drogovji ter se napejajo žice za čarobnokrasno električno razsvetljavo, v mestni elektrarni pa pripravljajo 2000 žarnic in 20 obločnic. S postavljanjem paviljonov se začne sploščna prihodnjega tedna; do sobote mora biti vse gotovo. Ljubljanske tvrdke: Jakob Accetto, A. Agnola, P. E. Grassi, K. Petrin in Verovšek-Schneider so veselicenemu odboru radodarno naklonile svojo izdatno pomoč. Glavni plakat z vzporedom izide v torek; vstopnice pa se bodo dobivale od srede nadalje.

Ij **Tatvini.** Kuharici Tereziji Gelobovi v slomskih ulicah 21, je bilo med 4. in 6. t. m. pokradenih iz nezaklenjene omare 6 srajc, vrednih 24 K. 11 spodnjih kril, vrednih 44 K. 24 platnenih robcev, vrednih 19 K 20 v., 6 rjuh, vrednih 18 K. Vse stvari so bile zaklenjene s črkami F. G. — Nekemu natakarku je bila ukradena iz zaklenjene sobe prazna denarnica in zlat prstan, vredni 6 kron.

Ij **Vzpored koncerta,** ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. julija v Švicariji o priliki skupščine „Zveze slov. pevskih društev“, je ta: 1. Jakob Aljaž: „Dneva nam pripelji žar“. I. Poje združen zbor vseh štirih ljubljanskih v „Zvezi“ stoječih pevskih društev pod vodstvom zveznega pevovodje g. M. Hubada. — 2. Hrabroslav Volarič: Trobojnici. Moški zbor. Poje pevski zbor društva „Merkur“ pod vodstvom pevovodje g. Alojzija Sachsa. — 3. B. Tovačovsky: Straža na Višehradu. Moški zbor. Poje pevski zbor društva „Slavec“ pod vodstvom pevovodje g. Pavla Gorjupa. 4. a) Emil Adamič: Francica Romanca. Besede po narodnem motivu. Moški zbor. b) Hrabroslav Vogrič: Lahko noč. Moški zbor. Poje pevski zbor „Glasbene Matice“ pod vodstvom koncert. vodje g. M. Hubada. — 5. Leopold Belar: „Mi vstajamo“. Moški zbor. Poje pevski zbor društva „Ljubljana“ pod vodstvom pevovodje gosp. prof. Antona Dekleva. — 6. Fran Gerbič: Slovanski brod. Moški zbor. Poje združen zbor vseh pevskih društev pod vodstvom g. M. Hubada. — Ta pevska proizvodnja se vrše od 8. do 10. ure zvečer. Vstopnina 60 v. od osebe.

Ij **Ljubljanski trgovci** se z ozirom na veliko Prešernovo veselico opozarjajo, da je izvrševati le ona naročila, ki so podpisana ali od gospe Iv. Supančičeve ali od gđ. Jele Lozarjeve, oziroma od g. Fr. Trdine ali od gosp. C. M. Kocha. Brez podpisov enega ali drugega imenovanca ni izvršiti nikakega naročila!

Ij **Novo skladišče za smodnik** za domobranski pešpolk št. 27, mesto onega na ljubljanskem gradu, nameravajo zgraditi na ljubljanskem polju. Komisijoneli ogled stavbišča je bil včeraj ob 10. uri dopoldne.

Ij **Šentjakobsko-trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** bo imela dne 10. julija 1905 ob 6. uri popoldne v pisarni načelnika dr. Fran Papeža svoj letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: Nagovor prvomestnika, poročilo zapisničarja, poročilo blagajnika, volitev prvomestnika in njega namestnika, volitev zapisničarja in njega namestnika, volitev blagajnika in njega namestnika, volitev zastopnikov k veliki skupščini, volitev dveh pregledovalcev računov, posamezni nasveti. K udeležbi vabi uljudno odbor

Izpred sodišča.

Nasilni bratje. V Judeževi rodbini na Količevem vladajo žalostne razmere; vže Janez Judež je žganjeplju vdan in se nahaja pod kuratelo, mati Marija tudi ni mogla gospodariti, kajti njeni sinovi jo črtijo in dasi so močni in zdravi, vendar niso hoteli dosti pomagati pri hiši. Pri takih

razmerah se je hotelo poizkusiti s tem, da bi se premičnine prodale in posestvo dalo v najem. A sinovi Janez, Viktor, Jakob in France Judež so hoteli dražbo preprečiti, nastopili so pot silovitosti. Suvali so zakonsko Hočevar in pretili, da bodo gospe darja Franceta Hočevar tako pretepli, da ne bo več trave tlačil. Posetnika Jakoba Zalokarja so dalje časa ob tla metali, brcali in suvali, tudi Jožefa Svetlina so s pestmi po glavi bili. Drugi dan sta ga Jakob in Viktor Judež zopet na njivi napadla in ga ob tla metala. Isti dan ko se je vršila dražba sta Viktor in Jakob Judež pretila, in upila da se ne bo nič prodalo ter tako kupce vplašila. Nekaj dni potem je pa Janez Judež svojega očeta za vrat zgrabil, ga s postelje vrgel in na tleh ležečega s čevlji brcal, grozil mu je tudi da mu bo s sekro glavo odsekal. Sodišče je obsodilo: Viktorja na 13 mesecev, Jakoba na 9, Franceta na 7 in Janeza Judež na 6 mesecev težke ječe.

Štajerske novice.

š **Osebnost.** Gospod Milan Detiček, sin g. notarja v Celju, je napravil judicijalni drž. izpit in nastopil noto.

š **Važne slavnosti.** Dne 6. avgusta se slovesno otvori narodna čitalnica v Slovenjem gradu. Istega dne proslavi „Čitalnica“ v Gornjem gradu 25-letnico ondotna požarna bramba 20 letnic in ondotno pevsko društvo 15 letnico.

š **Ožja volitev.** Pri včerajšnji ožji volitvi za državnozborni mandat mariborske mestne in trške skupine je dobil Vse-nemec Wastian 1198 glasov, Pfrimer pa 165 glasov.

š **Trbovlje moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** priredita v nedeljo, dne 9. t. m., pri gosp. Žagarju v Trbovljah veliko veselico v prid družbi. Na sporedu je 11 pevskih in tamburaških točk, deklamacija, govori, prosta zabava s šaljivo pošto itd. Z ozirom na dobrodelni namen pričakujeta podružnici obilne udeležbe.

š **Duhovske vesti.** Prestavljena sta oč. gg. kaplana Jožef Tratnik iz Št. Jurija ob južni železnici v Trbovlje in Vincenc Žolger iz Trbovelj k sv. Križu pri Slatini.

š **Občinske volitve v Studenicah pri Poljčanah.** Pri občinskih volitvah v Studenicah so zmagali Slovenci, čeravno so nasprotniki brusili pete in jezik. V odbor je prišel samo en Nemeec potom žreba. Slava vrlim volivcem!

š **Izreden pogreb** so imeli v Gradu. Pokopali so ob isti uri gostilničarja in posestnika Ferdinanda Schmidbauerja in njegovo mater, ki sta umrla skoro ob istem času. Pokopal ju je brat, oziroma sin umrlih, P. Gabrijel Schmidbauer. Pač izreden slučaj.

Razne stvari. Najnovejše.

V Alžiru so veliki nemiri.

Od šrapnela raztrgan. Delavec Karol Pelzl je razbijal neki najdeni šrapnel. Šrapnel je eksplodiral ter delavca raztrgal na kosce.

Služaj kolere se je pojavil v Radomu na Poljskem.

Iz našel nov smodnik. Iz Clevelanda poročajo. Strelni prah, ki se lahko napravi v mliniču za kavo in ki ima za tretjino večjo silo nego japonski „šajmuz“ (shimose), je razkazal večakom smodnika F. H. Briggs iz Clevelanda. Ta smodnik se ne more razstreliti vsled pretresa. Napravljiva se ga lahko na bojišču. Iznajditelj trdi, da ga je možno rabiti ne samo za orožje, marveč tudi za razstreljevanje.

Kaj se vse lahko zgodi z brezžičnimi brzojavami. Odkar je v New Yorku ustanovljena Marconijeva postaja za brezžično brzojavljenje, se pritožuje posebno pomorske družbe, da se jim na neumljiv način zgubi več brzojavk. Demnevali so, da jih kdo s kakšno posebno napravo „krade“ in v zraku vjame. Sedaj so zasledili pravo tatico. Ta je — boginja svobode, tisti velikanski spomenik, ki stoji ob ustju Hudsona pred newyorško luko. Spomenik iz bron je dober prevajalec elektrike, ki brezžične brzojave odvaža od njihove prave poti. Ko se je potopila „Cunonia“, ladja Cunardske družbe, so pet ur zaman poizkušali stopiti v brzojavno zvezo z ozemljem.

Koliko so stale Francoske njene vlade. Nek statistik je izračunal, koliko so stale Francoske njene posamezne vlade. Konzulat in cesarstvo je stalo Francosko 115.000 frankov na uro; restavracijska doba 119.000, julijska vlada 150.000, druga ljudovlada 173.000, cesarstvo 259.000, tretja ljudovlada 450.000 frankov na uro.

Med roparji in karabinerji se je vršil blizu Milana hud boj v katerem je bil ubit zaman zasledovani zloglasni ropar Demihelis, imenovan Biondini. Dva njegova tovariša sta ušla. En karabiner je ranjen. Biondini je pomeril že več orožnikov.

Tatvina v deželni banki dunajski. Skentist neke duajske predilnice z imenom K r i e g e r je imel nalogo sprejeti 35 000 kron vplačila; od teh naj bi 21 tisoč kron deponiral v deželno banko, ostalo prinesel domov. Ko je sluga stal pri blagajni ter že imel pripravljen denar, mu nekdo potrkna na ramo. Krieger se ozre in vidi nekega moža, ki ga je nekaj po angleški izpraševal. Ker ni znal odgovoriti, se je Krieger zopet obrnil k blagajni. Tu pa vidi, da denarja ni bilo. Sluga je pričel takoj klicati na pomoč. Neznanca so aretirali. Bilo je najbrže več tatov, ki jih pa še niso dobili.

Vojaških zdravnikov ima avstrijska armada skupno 1236. — Od teh jih odpade na bosniške vojaške oddelke 18. Po stopinjah dele se ti zdravniki sledeče: 5 generalnih štabnih, 39 višjih štabnih 1. reda in 48 višjih štabnih zdravnikov 2. reda ter 106 navadnih štabnih zdravnikov; 472 polkovnih zdravnikov 1. in 227 takih 2. reda ter 321 zdravnikov v 10. činovnem razredu — Pri bosniških polkih deluje 13 štabnih in 5 drugih voj. zdravnikov. — V izvanrednih slučajih sme vojna uprava (zlasti ob času mobilizacije) rabiti civilno zdravniško osebje, ki dobi potem tudi večje renumeracije in obenem višjo šaržo.

Zgodovinski mlin na veter je zgorel v vasi Plagwitz v Šleziji. V mlinu je zgorel posestnik mlina, ki je bil poprej, kakor se sumi, umorjen. Pri temu mlinu se je l. 1813. dne 29. avgusta vršil boj, v katerem je ruski general Langeron uničil eno francosko divizijo.

Tudi vagabund! Pred nekaj dnevi se je bil priplazil v podstrešje neke hiše v Gnezu neki mož z namenom, da tam prenoči. Služkinja ga e videla. Ko je prišla policija ter ga prijala, je rekel, naj mu vendar preskrbijo kako bivališče. Na policiji so ga preiskali ter našli pri njem hranilno knjižico, glasečo se na več tisoč kron, ter nekaj kron denarja. Končno se je doglalo, da je ta človek — sodnijski tajnik v pokoj. Bolesno varčenje in stiskanje je spravilo moža na taka pota.

Darovi.

Poslani našemu upravnistvu.

Maturantje I. državnega gimnazija v Ljubljani za Prešernov spomenik 18 K.

Za pogorelce v Horjulu: G. dr. Krek J. Ev. 10 K, g. Josip Potokar 3 K, g. L. Smolnikar 5 K, gosp. Fr. Jarc, župnik v pok. 10 K, gđc. Marija Jarc, posestnica 10 K.

Iskreno prosimo nadaljnjih darov. Beda je velika, pomoč nujna!

Telefonska in brzolavna poročila.

Dunaj, 8. julija. „Slovanska zveza“ je sklenila vložiti v včerajšnji seji formalni predlog o ustanovitvi slov. vseučilišča v Ljubljani ter je poverila izvršitev tega sklepa posl. Robiču. Ko je vlada zvedela za to, je posredovala pri vodilnih poslancih „Slovanske zveze“ ter opozarjala na kritični parlamentarni položaj, ki bi se s tem predlogom še bolj poostiril. Zastopniki „Slov. zveze“ Ivčević, Ploj, Robič in Žitnik so izjavili uvidevši, da tako stvari bolje služijo, da predloga za sedaj ne predložijo, ako vlada v proračunskem odseku svojo znano izjavo v proračunskem odseku ponovi in popolnoma jasno izjavi, da hoče lojalno vztrajati pri svoji izjavi. Načelnik naprednega jugoslovanskega kluba dr. Ferjančič se je izjavil, da se s tem popolnoma strinja. Vsled tega je izostal predlog in poslanec Robič je vprašal v včeraj. seji proračunskega odseka vlado, ako hoče lojalno ostati pri svoji izjavi.

Dunaj, 8. julija. Včerajšnji seji proračunskega odseka, kateri se je bavil z laško pravno fakulteto v Roveredu, je predsedoval poslanec Kathrein. Poslanec Robič pravi, da izjavlja v imenu poslancev „Slovanske zveze“ tu isto, kar se je od te strani izjavilo že v javni seji državnega zbora, namreč da spremljajo Jugoslovani prizadevanja Italijanov po laškem vseučilišču s simpatijami, istočasno pa zahtevajo in pričakujejo, da vlada njihove opravičene zahteve po slovenskem vseučilišču dobrohotno uvažuje, ter se nadjajo, da vlada pri svoji tozadevni izjavi, oddani v proračunskem odseku za ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani vztraja in svojo besedo tudi izvrši. Na govor poslanca Hoffmann - Wellenhofa, ki je protestiral proti ustanovitvi slovenske pravne fakultete v Ljubljani, je poslanec Robič omenil, da Nemci na Kranjskem in njihov voditelj baron Schwegel nikakor ne stojijo

na take odklonilnem stališču, ter je citiral del Schweglovega govora v kranjskem deželnem zboru dne 11. februarja leta 1898., v katerem je Schwegel izjavil, da dotični predlog zasluži upoštevanje in da njegova stranka ne nasprotuje stvari, katera bi deželi duševno in materialno koristila ter ne mara, da bi se ji moglo očitati, da je interese dežele ovirala. Na ta govor poslanca Robiča se je vzdignil naučni minister Hartel ter izjavil, da bo vlada brez ozirov na narodnostne boje vedno objektivno postopala, in zato prosil, da se ne dvomi o lojalnosti vladnih izjav. Poslanec Steinwender se je ostro izjavil proti ustanovitvi slovenske pravne fakultete, trdeč, da ji nasprotuje iz „stvarnih vzrokov“, ker ni za ustanovitev take pravne akademije pogojev, ker bi slovenski juristi preplavljali razne kraje in bi mir v deželi trpel. (!) Poslanec Schwegel je izjavil, da bi po Robičevem govoru se lahko mislilo, da je nemška stranka na Kranjskem za slovensko vseučilišče, za to se pa ni izjavila. — Na kako vseučilišče je njegova stranka mislila, sledi iz tozadevnega njegovega predloga. Robič je izjavil nato, da ne nastopa v sovražnem smislu, citiral je odstavek iz Schweglovega govora dobesedno, iz tega pa sledi, da nemška stranka na Kranjskem dobrohotnejše spremlja ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani, nego pa oni Nemci, ki sedaj divjajo — Kar se tiče Steinwenderja, mu govornik odreka vsako sodbo, ker še ni čul, da bi Steinwender studiral kedaj slovenski jezik ali slovensko literaturo. Slovenci odklanjajo odlečno nasvete, da bi se odrekli svoji opravičeni zahtevi. — Po dolgi debati, v kateri sta Schalk in Berger imela obstrukcionistiške napade, se je vršilo glasovanje, ter je bil laški predlog glede Trsta odklonjen z vsemi glasovi proti glasovom: Malfattija, Mazzorana, Romučenka (Rusin), Lupula (Rumunec) in Pernerstorferja (soc. dem.). Za vladno predlogo v Rovesetu so glasovali razven nemških nacionalcev vsi ostali člani odseka. Proti so glasovali: Derschatta, Hoffmann, Wellenhof, Kaiser, Kieman, od Vsenemceve Schalk in Berger, od nemških liberalcev d' Elvert, ostali Nemci niso bili navzoči.

Dunaj, 8. julija. § 5. ki določa, da naj se odpravijo olajšave za študije in izpite laških dijakov na graškem in inomoškem vseučilišču, kakor hitro se ustanovi laška fakulteta, je večina prorač. odseka zavrgla in črtala. To je presenečenje za vlado, a se vlada skoro gotovo ne bo ozirala na ta sklep. — Odsek je izvolil za referenta v zbornici Starzynskega a.

Dunaj, 8. julija. Poslanska zbornica ima danes zadnjo sejo. Rešila je predlog o železniških kreditih, Steinov nujni predlog glede razmerja do Ogrske, nekaj predlogov vsled elementarnih nezgod oškodovanim ter je izročila posl. Kramarja, a do tožbe ne pride, ker je Kramar tudi češki deželni poslanec.

Dunaj, 8. julija. Poslanec Povše je vložil nujni predlog za podporo Horjulcem in Trebanjem.

Dunaj, 8. julija. Vsled neznosne vročine je odredila tukajšnja vojaška oblast, da se smejo vojaške vaje vršiti zjutraj le do 9. ure in popoldne ne pred 4 uro.

Dunaj, 8. julija. V nemških krogih so mnenja, da je Derschattovega odseka konec, ker je od 48 članov se današnje seje udeležilo le 6 članov.

Novo mesto, 8. julija. Na Grmu je požar uničil eno osamljeno gospodarsko poslopje.

Gorica, 8. julija. Včeraj je razsajala po Gorici huda nevihta. Izruvala je drevesa, podrla v ulici Angiolina obmejni zid in odnesla od neke hiše pol strehe; poškodovala je več hiš: semenišče, hišo Baderjevo in Locatellijevo. Skoro povsod je razbila šipe.

Berolin, 8. julija. Nautiško letno poročilo pravi, da je car osebno proti nasvetu izvedencev in volji nareda zapovedal opremo in odhod baltiškega brodovja. Le sedmi del moštva Roždestvenskega je sestajal iz pravih mornarjev; inženjerji so bili neizkušeni začetniki, topničarji neizveščani, vse moštvo in častništvo skrajno nervozno. (To se pravi: nezadovoljno.)

London, 8. julija. Pri Aldershotu na Angleškem je 6. t. m. navalila konjenica na gardo. Dragonci so udrihali s sabljami po gardistih. Nesreča se je zgodila, ker ni zapovedal poveljnik pravočasno, naj se umaknejo dragonci.

Marzija, 8. julija. Tu se je pojavil slučaj kolere.

Lvov, 8. julija. „Slovo Polskie“ poroča, da je kolera prodrla že do Radoma v ruskem Poljskem.

Tokio, 8. julija. Minister zunanjih poslov Komura je odšel danes kot mirovni pooblaščenec Japonske v Washington.

Kanea, 8. julija. 30 Rusev in pet orožnikov je po hudem boju z vstaši zasedlo Marzerite.

Varšava, 8. julija. V predmestju Praga so pogorela vsa stojišča v tržnici. Pri izhodih je nastala strašna gnječa. 80 oseb je deloma mrtvih, deloma ranjenih.

Odesa, 8. julija. Sem je došel socialistički urednik Gruševani, ki silno hujska kmete.

Feodozija, 8. julija. Včerajšnje bombardiranje „Potemkina“ na Feodozijo ni napravilo posebne škode. Med „Potemkinovim“ moštvom je neednost. Mornarje, ki so bili za to, naj se posadka uda, je ostala posadka postavila na suho.

Konstanca, 8. julija. „Potemkin“ je s torpedovko, ki ga spremlja, zopet priplul sem. Ker je na ladji mnogo bolzni in ker je ladji pošel živčev in premog, tu menijo, da se bodo uporni mornarji udali na romunskem ozemlju.

Konstanca, 8. julija. (K. ur.) Danes popoldne se je udalo moštvo „Potemkina“ in uporne ruske torpedovke romunskim oblastim pod stavljenimi mu pogoji. Moštvo se je izkrcalo na suho ter bo razdeljeno v malih oddelkih po raznih krajih dežele. Obe ladji je moštvo oddalo rom. oblastim.

Na obe ladji so ruski mornarji obesili romunske zastave.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Pravo ljudsko domače sredstvo, ki ga mnogo rodbin rabi iz lekarne B. FRAGNERJA, c. kr. dvornega založnika v Pragi, slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To je pač najboljši dokaz za njegovo izbornu učinkovitost. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. 431 D b 7-2

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Podajna v št. urah v min.
7	9. zveč.	737,1	+18,9	sr. vzh.	obl.	0,2
8	7. zjut.	738,2	+16,3	brezvetr.	jasno	
	2. pop.	737,3	+24,8	p.m. jvzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. +19,1°, norm. +19,5°.

Vhodna vrata za prodajalno

s kompletnimi izložbenimi okni ter zrcalnimi šipami se ceno prodajo pri

1378 5—1
Alojziju Persché
Pred škofijo 21, Ljubljana.

Prodajalka

izurjena v trgovini meš. blaga se sprejme takoj.

Ponudbe pod „Štajersko“ na upravnistvo „Slovenca“.

Osobni vlaki			Postaje			Osobni vlaki		
zjut.	pop.	zveč.				zjut.	pop.	zveč.
7-17	1-05	7-22	Ljubljana j. k. p.	8-44	2-22	8-25		
7-28	1-10	7-32	Ljubljana del. kol.	8-54	2-22	8-25		
7-39	1-27	7-42	Lavrca (post.)	8-52	2-10	8-13		
7-46	1-34	7-47	Škoflca	8-16	2-04	8-27		
8-01	1-49	7-52	Smarje-Sap	8-02	1-50	7-23		
8-09	1-57	8-00	Grosuplje	7-52	1-40	7-18		
8-17	2-05	8-08	Zalca (post.)	7-36	1-28	7-21		
8-30	2-18	8-21	Višnja gora	7-23	1-15	7-15		
8-41	2-29	8-22	Zatlečna	7-13	1-05	7-02		
8-55	2-43	8-36	St. Vid p. Z. (post.)	6-59	12-51	6-54		
9-04	2-52	8-45	Radobova vas	6-49	12-41	6-44		
9-09	2-57	8-50	Sv. Lovrenc	6-44	12-36	6-39		
9-22	3-10	9-13	Velika Loka	6-31	12-23	6-26		
9-30	3-18	9-21	Trebnje	6-24	12-16	6-19		
9-44	3-32	9-35	Pomikve (post.)	6-12	12-04	6-07		
9-50	3-38	9-41	Mirna peč	6-03	11-55	5-58		
10-03	3-51	9-54	Novo mesto	5-54	11-43	5-46		
10-23	4-11	10-14	Straža-Toplice	5-20	11-22	5-25		
10-31	4-25				11-14	5-11		
10-49	4-43				10-56	4-53		

Služba

občinskega sluge

v Ribnici je oddati.

Plača po dogovoru. 1353 6—5
Prošnje vlagati je do 1. avgusta letos.

Županstvo Ribnica, 2. julija 1905.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE.

FRANČIŠKA TRČEK

LJUBLJANA
na oglu Židovskega ulice in Dvorskega trga. 1941 34

Poštna upraviteljica

se išče pod ugodnimi pogoji.
Vstop takoj ali po dogovoru.

Kraj lep, prijazna okolica, v poletnem času veliko tujcev in izletnikov.

Ponudbe na poštni urad Dovje, Gorjensko. 1377 6—1

Učenec

se takoj sprejme
v slaščičarni, medarji in svečarni
Teodorja Novotny
Ljubljana, Dunajska cesta 11.

Služba organista v Vipavi

1375 3—1 se razpisuje.

Stalne plače je 730 K na leto; plačuje se v mesečnih obrokih. Stanovanje je lepo in brezplačno. Nastopi se služba 15. septembra. Postranski zaslužki niso vračunjeni.

Prosimci naj pošljejo svoje prošnje do 15. avgusta župnemu uradu v Vipavi.

M. Erjavec, dekan.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem po smrti svojega moža **Franca Dolžan**, kleparskega mojstra v Domžalah, prevzela spodaj podpisano to obrt in da vodim vse delo ravno tako kakor poprej.

Zatorej se priporočam prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu za obila naročila, katera se bodo točno in solidno izvrševala.

Domžale, 26. junija 1905.

Marija Dolžan.

1164 51-5

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARDv Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši »Kmetse posojilnice«, nasproti znane go-
stilne pri »Figovcu«.

VINO

rdeče (cviček) po 19 do 23 kr. liter,
belo (cekinaste barve) po 24 kr. po-
stavljeno na kolodvor Videm-Krško
ima napredaj vinska zadruga v Le-
skovcu pri Krškem. Kdor ga vzame
več kot 10 hl. ga dobi še veliko ce-
neje. Dobite ga lahko, kolikor ga ravno
potrebujete. Vino je čisto kot solnce.
V naših krajih je zdaj že malo vina,
zato se bo na leto vino silno podražilo.
Da dobite zares pravo pristno dobro
kapljico, na to se lahko zanesete, ker
ima vse v rokah gosp. kaplan Franc
Vrhovec; lahko tudi kar njemu pišete.
Sodov za sedaj še ne moremo veliko
posojevati; radi pa vam pošljemo po-
kušnjo od vina, če želite. 1153 (12)

Muhe so zopet sitne!

Njih pik je čisto smrtonosen!
Varujte sebe in živino!

Edina zdatna obramba je ameriški

„Tanglefoot“ in „Diamond“.

List velja povsod 10 vinarjev.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

1395 2 Edmund Kavčič v Ljubljani.

Blizu državne ceste v jako lepi legi v
Olševku blizu Kranja na Gorenjskem se
oddasta ena večja in ena mala

soba in kuhinja

z vso upravo za letovičarje.

Več se izve pri posetniku Francetu Ju-
vanu v Olševku pošta Tupaliče. 1344 3-3Janez Božič, kamenar v Volšperku
(Wolfsberg) na Koroškem sprejme takoj
enega 1366 7-2

pomočnika

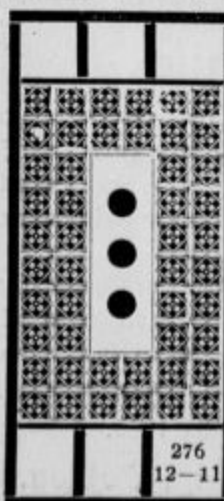
in enega učenca

za svoje rokodelstvo, — pod ugodnimi pogoji.

Učenec

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo
zmožen slovenskega in nemškega jezika, se
sprejme v večjo

trgovino z manufakturnim blagom

na deželi. — Kje pove iz prijaznosti uprav-
ništvo „Slovenca“. 1185 6-4Prva hrvatska tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izlozbe in portale**G. Skrbic**

ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

Cenik zastoj in franko.

V najem na javni dražbi

se odda posestvo 2073m² s pritlično hišo, drvarnico in šupo Gre-
gorja Stanonika hiš. št. 145 v Rožni dolini

v nedeljo 9. t. m., ob 9. uri dopoldne

na licu mesta.

Tudi se sprejemajo ponudbe za nadrobno prodajo zemljišča, s po-
gojem, da se ponudba v 8. dneh sprejme ali odkloni.

Dr. Papež,

upravitelj konkurzne mase.

1368 2-2

Nova šola.

V Jaršah pri Domžalah se oddajajo za zgradbo nove dvorazrednice
stavbna dela konkurenčnim potom.Stavba, ki mora biti še letos pokrita, je proračunjena na 31.200 kron. Natančni
proračun in načrti so na razpolago v občinski pisarni na Rodici št. 14.

Ponudbe se morajo vložiti

do 20. julija.

Vsak ponudnik mora vložiti 4% varščine, katero mora v 8. dneh po podelitvi po-
polniti, kakor bo sklenil krajni šolski svet z ozirom na ponudnika, največ na 10%.Krajni šolski svet si pridrži pravico oddati delo skupno ali posamezno in ni vezan
oddati delo najcenejšemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Jaršah (p. Domžale),

dné 5. julija 1905.

1370 3-1

M. Slabič, predsednik.

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi kakor tudi vse
druge konjske potrebščine. 541 14

Cene nizke.

1377 1-1

Prostovoljna sodna dražba zemljišča.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII proda na predlog varuhinje Ivane
Zakotnik in sovaruha Jakoba Premru iz Most vsled odobritve c. kr. deželnega sodišča v
Ljubljani podeljenega s sklepom z dné 28. junija 1905 opr. št. Nc III 240/5/1 ndl. Francu
Zakotniku lastno zemljišče vl. št. 1 kat. obč. Moste — to je hišo št. 10 v Selu s
pašnikom parc. št. 589 in vrtom parc. št. 591.

Dražba se vrši pri podpisnem sodišču soba št. 37

dné 14. julija 1905.

dopoldne ob 10. uri.

Izključna cena je 6500 K.

Ponudniki pod izključno ceno se ne bodejo sprejemali.

Upniki, ki so na zemljišču zavarovani, obdrže svoje zastavne pravice brez ozira
na ceno, za katero se bode prodalo.Pred dražbo založiti mora vsak ponudnik varščino po 650 K v roke sodnega od-
poslanca.

Varuštvo si pridrži pravico v teku 8. dni po dražbi najvišji ponudek sprejeti ali ne.

Dražbeni pogoji se morajo vpogledati pri podpisnem sodišču odd. VIII, pri ob-
činskem uradu v Mostah in pri gospodu Jakobu Premru, posestniku v Mostah št. 35.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek VIII.

dné 2. julija 1905.

Javna dražba

predmetov konkurznega sklada J. Gotthardovega konkurza in sicer raznih
vin, likerjev, slaščic, sladkorja, moke, orehov, hišne in kuhinjske oprave ter
slaščičarskega orodja vrši se

v ponedeljek dné 10. julija ob 9. uri

v Gotthardovi prodajalni na Starem trgu v Benediktovi hiši v Ljubljani.

Predmeti se prodajo samo za ali nad tretjino cenilne vrednosti.

Tudi je iz tega sklada napredaj klavir.

Kupci naj se oglašijo v pisarni podpisanega na Kongresnem trgu št. 19 v
Ljubljani od 10.—12. julija 1905 v času med 3. in 4. uro popoldne.

1372 2-2

Dr. V. Schweitzer

kot upravitelj konkurznega sklada.

Ceno Češko posteljou

perje

5 kg novega

skubljenega

K 9 00, bol-

šega K 12—;

beloga, jako

mekkega,

skubljenega K 18—;

kron 24—

anežnobeloga,

mekkega, skub-

ljenega K 30—;

kron 36—. Po-

šilja se franko

proti povzetju.

Tudi se zamenja

ali nazaj vzame

proti povratni

poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 159

817 p. Pizen na Češkem.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani
glavni cenik z nad 100 slikami vseh
vrst aluminastih, srebrnih in zlatih ur
z znamko Roskopf, Itala, Omega,
Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh
vrst solidnih zlatnih in srebrnih po-
stavirnih tovarniških cenah.Nikel. remont. ura K 3—
sist. Roskopf patent ura 4—
črna jekl. rem. ura 4—
švic. izvir. Roskopf pat. ura 5—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7 50
srebr. „Gloria“ 7 60
„dvojni plašč“ 11 50
oklep. verižica z rinčico
na pero in karab., 15 gr. težka 2 50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9 50
ura s kukovico K 8 50, budilka K 2 90, kuhinjska ura K 3—,
švarcvaldska ura K 2—.Za vsako uro dletno pismono jamstvo!
Nikak risti! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100—6

Sprejme se takoj

pisarniški vajenec

zmožen sloven. in nemškega jezika z lepo pisavo.

Ponudbe na upravnštvo „Slovenca“ pod
širo „W. K. N. 6“. 1356 3-2

Za vsa v 926 9

orgljarsko obrt

spadajoča dela se priporoča

Ivan Rebolj, orgljar na Vrhniki.

Izvršuje dobro, kar spričujejo raz-
novrstna spričevala, in poceni.Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104-24

krojač v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blage
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo

zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

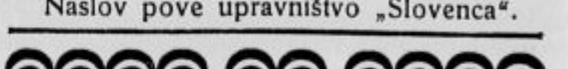
Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

V najem se odda takoj

gostilniška koncesija

z žganjetočem vred. 1361 4-4

Naslov pove upravnštvo „Slovenca“.

10.000 hektolitrov

vinskih sodov

v vsaki velikosti, počenši od 5—70 he-
ktolitrov prodaja po zelo zmerni

1352 3 ceni trdka

Aleks. Breyer i sinovi,

Križevci (Hrvaško).

Več tesarjev

dobi trajen zaslužek ob dobri

1348 5-5 plači pri

„Kranjski stavbni družbi“

v Ljubljani, Levstikove ulice.

PRIHRANJEVATI

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z Maggi - jevo preizkušeno dobro južno zabélo kajti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, zadostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus.

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h više (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

Sprejemem takoj (na deželo) poštenega, pridnega in solidnega 1329 3-3 **trgovskega pomočnika** in **blagajničarko**

katera mora biti v korespondenci in knjigovodstvu popolnoma izurjena. — Ponudbe naj se z sliko dopošiljajo. Naslov pove iz prijaznosti upravištvu „Slovenca“.

Pomladanska in jesenska doba 1905. 343 40-39

Prisno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 (K 7, 8, 10 iz dobre dolg. zad. za kompl. obleko za gosp. (suknja, hlače, telovnik) K 12, K 14 iz boljše K 16, K 18 iz finejše K 21 iz najboljše stane le K 21 iz najboljše)

En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist. loden, svila, kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajem. pošiljatev po vzoru. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Po najnižjih cenah

se dobe v tovarni za stroje

„G. Tönnies v Ljubljani“

pod jamstvom in po najnovejših modelih in konstrukcijah vse vrste **strojev za obdelovanje lesa, jarmenike** (Sägemäster) in kompl. oprave za žage, mline itd., **turbine, transmisije, vlake, vijake, dvigalnike.** Zastopstvo **renom. Reform-motorjev** za bencin, bencol itd. Lokomobili, Hult-motori (rotacijski parni stroji) parni kotli.

Rabljeni motorji prav ceno.

1354 10-2

Denar od 100 mark dalje osebam vsakega stanu, tudi damam, trgov. uslužbencem na ekcept, zadolžnico, pod pogojem **H. Brinkmann, Halberstadt.** — Vzvratni porto. 1232 10-3

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele ne zamudi stopiti mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno **G. Außerjevič** dedičev

☐ pri „belem konjičku“ ☐ v Wolfovih ulicah. — Tam dobiš vedno sveže izborni marčno pivo iz domače pivovarne, kakor tudi mnogovrstna naravna pristna vina in dobro kuhinjo. Skrbi se za točno postrežbo in so ☐ ☐ lidno ceno. ☐ ☐

J. Spunt, gostilničar.

155 52-24

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

2 52-39

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 7.024.718'89.**

Stanje hran. vlog **K 7.651.915'41.** Denarni promet **K 32.039'761'84.** Stanje rez. zaklada **K 120.878'15.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Restavracija „pri Levu“

prej Košenina. — Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže **Puntigamsko marčno in bavorsko pivo.**

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in raznovrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja.

Velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice i. t. d. na razpolago.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

1220 10-8

K obilnemu obisku vabi najvljudneje

A. Kos, restavrater.

Fotografija!

S tem uljudno naznanjam, da sem svoj

fotografski atelije

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32

popolnoma nanovo uredil in opremil

z najnovejšimi aparati najmodernejšimi prospekti (ozadji) in krasnimi dekoracijami

ter mi je vsled tega omogočeno ustreči največjim zahtevam častitega občinstva, a navzlic temu z zmernimi cenami in pošteno točno izvršitvijo

Prodaj po nizki ceni vse prejšnje v zelo dobrem stanu nahajajoče se **fotografske aparate, prospekte, dekoracije i. t. d.**

Priporočam se za mnogoštevilna naročila ter biležim

z najodličnejšim spoštovanjem

943 10

Davorin Rovšek

fotograf

Ljubljana,

Kolodvorske ulice št. 32.

Ohranitev zdravega

- želodca -

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILO!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-ja v PRAGI,

c. in. kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala stekla na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštine prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr. 431 b (20-10)

izdelovanje in postavljanje orgelj in harmonijev

v Ljubljani, Kolodvorske ceste 13

Uáclav Polaček

izdelovatelj orgelj in harmonijev,

priporoča se preč, duhovščini, samostanom in zavodom za postavljanje novih orgelj in harmonijev.

Orglje postavljam po želji ali z mehaniko ali na pnevmatiko ali po elektro-pnevmatiškem sistemu. Starejše orglje prestavljam na pnevmatični sistem, sprejemam usako popravilo in uglasbo. — Garancija za nove orglje 10 let, za popravilo in prestavljanje po dogovoru. Proračune zastoj. 1095 13-7

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani

naznanja svojim č. gg. članom, da je vsled odborovega sklepa na podlagi § 1 zadrugnih pravil **ustanovila in otvorila za svoje člane**

posredovalnico

za vse v njih stroko spada-joče službe.

Ista se nahaja pri načelniku zadruga gosp. Tosti-ju, Stari trg 19 in je odprta vsak dan od 9. do 11. ure dopoldne izvzemši nedelje in praznike.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 10

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-24

[Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

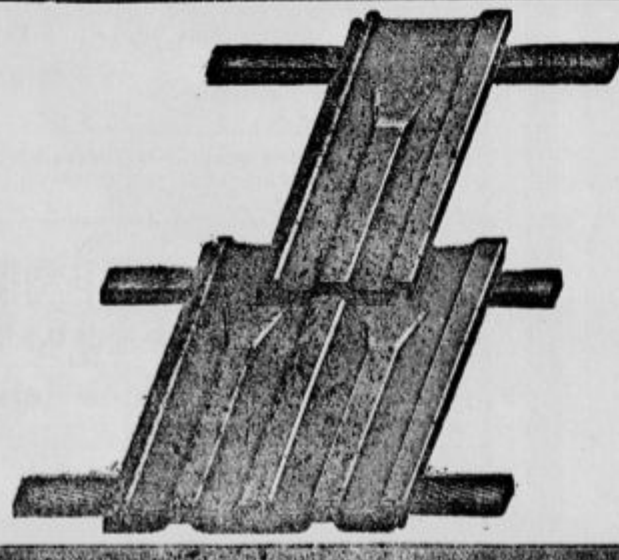
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Pri nakupovanju
== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==
 se opozarja na **tvrdko**

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4.
 250 52-22

Velika zaloga
 suknenih ostankov.

Dunaj-
 ske železodone kapljice, vetrove odganjajoče
 in železni krč utešujoče priznane uspešno ljud-
 sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
 očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
 lica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-
 schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v
 Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
 nega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
 veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
 voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
 Ada-pomada. 42-17

Popolno prepričanje
 da je lekarnarja

Thierry-a Balsam in centif marilo
 p. vseh notr. boleznih, influenci, katarh,
 krčih in vnetjih vseh vrat, slabostih,
 motenj v prebavi, ranah, abscesih in te-
 lesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno
 sredstvo. Vam pojasni pri naročilu bal-
 sama ali na željo posebej brezplačno
 poslana knjižica s tisoč izvr. zahvalnih
 pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali
 5 dvojnih stek. balsama 5 kron, 60 malih
 ali 20 dvojnih steklenic K 14. — Dva
 lončka centifolijskega marila franko K 6
 60 vin. — Prosim nasloviti na lekarnarja
 A. THIERRY v Pregradi pri Rogški-
 Slatini. — Ponar. in razprod. ponarejanj
 se sodnijsko zasledujejo.

1856 52-35

1600 64-42

Valentin Golob
 (pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.
 trgovina z železnino

prilporeča:
 železo, ploščevino, nosilke in
 šine, cement, storje, strešni
 papir, vozne plohte, gumnote
 cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
 štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
 delstvo, poljedelske stroje, ku-
 hinske oprave, kositarjeve
 posode domačega trpežnega
 izdelka.

Velika (zaloga) izbira
 pristno pozlačenih na-
 grobnih križev.
 Postrežba točna!
 Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
 e. kr. državnih uradnikov

Največja izbira
 najaoljših in najcenejših
 dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.
 Pisalni stroji.
 Večletno Jamstvo.
 Lastna delavnica
 za poplave.

60 52-26

Ivan Jax in sin
 trgovina s šivalnimi stroji in voznimi
 kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

52-33

Vence.
Trakove.
 Benedikt, Ljubljana.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
 oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna
 za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
 468 43-18 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

6 mesecev na poizkušnjo!
 3 mesece krediti Popolno zastopni
 in enake širokousne reklame moja svetovnoznana
 tržnica ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz
 pošiljam že leta 1072 20-7

v popolno zadovoljnost
 svojim zaslužnim odjemalcem svojo pristno ame-
 rikansko, anti-magnetno, sistem

Samo
 fl. 2.25
 z
 veržico
 in iste-
 ratom.

Roskopi-patent-rem.
 uto s sidrom št. 99
 s plombo

Denar nazaj! ali
 zamenjava
 ljudi po 6 mesecih
 če se denar pošlje naprej.
 nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povračilu ali
 če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur
 v Mostu (Brux) št. 1099, (Češko.)
 c. kr. sod. zapriščeni centilec.

Odlikovan s c. kr. avst. drž. orlom, zlatimi in sre-
 brnimi razstavn. svetiljami in 100.000 priznanimi
 pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilust. ceniki z nad 600 slikami se na za-
 htevno pošljejo gratis in franko.

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v
Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak
 ponedeljek, torek in četrtek
 v tednu. 1503 52-44

Izvrstna sigurna vožnja z brzo-
 parniki samo 6 dni.
 Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zaloga čevljev
Julija Štor v Ljubljani
 v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
 čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
 golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna,
 skrbna izvršitev
 po vseh cenah.

771 52-13

1980 36-33

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 50.

Velika zaloga kuhinjskega orodja
 in hišne oprave

Važno! Za Važno!
gospodinjje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
 za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
 nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
 prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
 za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
 predmete, fotografske aparate in po-
 trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
 sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
 tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
 in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
 1244 vod iz soli za kopel. 52-51

Oblasty. konces. oddaja strupov.
 Za živinorejce posebno priporočljivo:
 grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
 krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
 izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Cena vžigalic: 401 18
 1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48 —
 franko Ljubljana, 2% popusta.

VŽIGALICE
 družbe sv. Cirila in Metoda
 Zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani.

MAL POLOŽAJ
DOMU NA ALAR
 te vžigalice
 so pridružili sv. Cirila in Metoda
 ZALOGA

Iv. Perdan, Ljubljana

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52 —
 franko Ljubljana, 2% popusta.

A. Kraczmer zaloga
 klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
 priporoča
popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in pianin

najbolj renomiranih firm
 po najnižjih cenah. Pre-
 igra i klavirji, solidno in
 stanovitno prenamerjeni so vedno v zalgi.

Edino zastopstvo za Kranj-
 sko firm: L. Bösendor-
 fer, c. kr. dvorni in komor-
 ni izdelovalec klavirjev na
 Dunaju; Br. Stigl, c. kr.
 dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
 ubirajo in izvršuje se pod-
 lažanje z usnjem strokov-
 njaško in preskrbno in
 uračunavaajo najcenejšo.

1517 52-43

Optični zavod

Maročita in popravlja
 se izvršujejo ceno in
 točno.

Fr. P. Zajec,
 v Ljubljani, Stari trg št. 26.

„Zaloga in najcenejša“
amerikanski motor na bencin
 — za kmetijo in obrt —
 od dve do pet konjskih moči.

Jednostaven, zanesljiv, trpečen
 in popolnoma samodelujoč.
 Cena od K 1350 do K 3200.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
 vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
 1254 Dobivajo se najbolje pri 52-51
 Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
 LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
 kakor: mlatilnice, slamorez-
 nice, vrtila, čistilnice, mlini
 za sadje in grozdje, preše itd.
 Traverze, cement, storja,
 okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Zdravilnica z mrzlo vodo po Knelpovem načinu ∞ o ∞

v Krapini

(last slob. i kralj. povelj. trga Krapine.)

Otvorjeno celo leto

Srednje mlo podneblje, mesto obdano od obronkov štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, prikazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se dajejo bolnikom tople omorilke in ogiljno-kisla kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba obrniti na kopališko opravilo, postrežba cena. —

607 20-15

Razglas.

1323 2-2

Na c. kr. cesarja Franc Jožefa državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

od 9. do vštete 14. julija

od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preizkušnje vršile se bodo v soboto dne 15. julija od polu 9. ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja pa se morejo javiti za vsprejem tudi pismeno, vposlati morajo krstni list ter zadnje šolsko izpričevalo. Vendar pa se morajo v soboto dne 15. julija pred preizkušnjo predstaviti osebno ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa državne gimnazije v Kranju, dne 1. julija 1905.

„Andropogon“

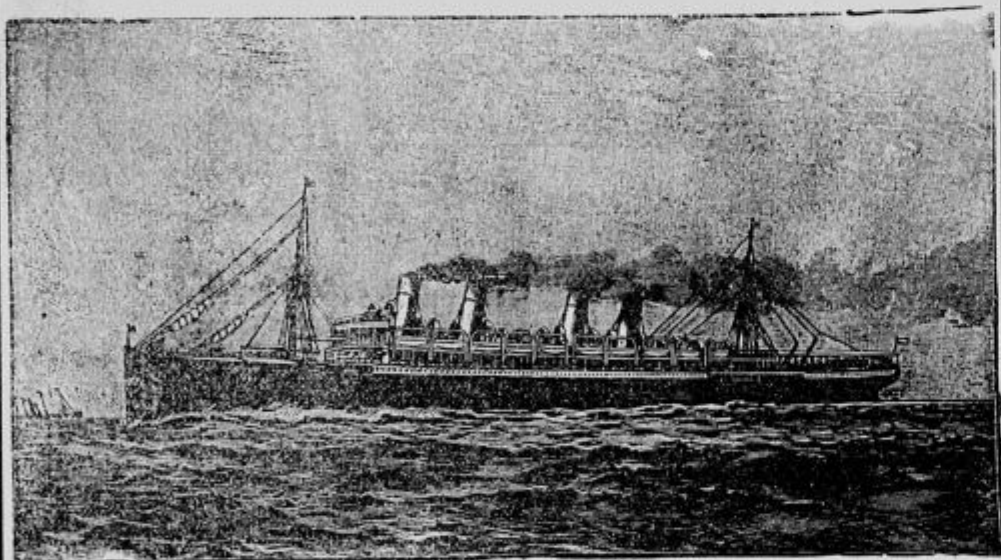
(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljšo, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u. V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kane in Ernst Sark v Ljubljani, M. Kant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popusti!

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“. (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amer. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 48

nasproti starl „Tišlerjevi gostilni.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic, posrebranih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik.

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto.

Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je priložnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

581 16

Naznanilo preselitve.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da sem preselil svojo

trgovino s klobuki, čepicami itd.

s Starega trga št. 4 na

Mestni trg v hišo gosp. Urbanca

ter jo ondi popolnoma na novo uredil.

Zahvaljujoč se za obilo doslej mi izkazano zaupanje, se priporočam za obilni nadaljni obisk in bilježim velespoštovanjem

G. Čadež.

1360 4-2

! Najugodnejši pogoji !
za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima

slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška glavica K 2.000.000. 1111 10-4

glavnega
zastopnika v Trstu

Zavaruje na življenje in na dohodke — na vse načine po zelo nizkih postavkah.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21, I. nadstr., in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mesna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mesna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K.	}	4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K.		5 ducate (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.		

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mesna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

1310 20-2

Zdravje je največje bogastvo!

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr:
Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154. Delavnica:
Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi s. l. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-34

V pred- in po sezoni znatno znižane cene. Sezona maj-oktobra. (Oktober-april zimsko zdravišče.)
Mineralna in glinasta kopel

Daruvár

v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja.

Postaja južne železnice, direktna zveza z Budimpešto in Dunajem.
Železnate kopeli in kopeli v glini. — Temperatura vreleca 34° — 50°.
Marmornate, porcelanaste, zrcalne kopeli ter kopeli v barjevini in zdraviljenju z mrzlo vodo, fango oddelek zadelovanje z zdravilnim blatom. Neprimerljiv uspeh pri vseh ženskih boleznih, dalje slabokrvnosti, revmatizmu, trganju in tudi živčnih boleznih. Lepo prirejene sobe, čitalnica, izborna zdraviliška godba, knjižnica, Lawn-Tennis, kegljišče in druga zabavišča. Krasni izprehodi v senčnatem parku z obmejnimi gozdom. Zanimivi izleti. Najnižje cene. Izborna hrana v kopalniškem hotelu I. razred K 92—, II. razred K 72 na mesec. Prospekte in pojasnila daje radovolje 711 (9-9)
Ravnateljstvo kopalniškega zakupa Daruvár.

AVGUST REPIČ

SOČAR
LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako vrsto
SOČAR
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Več izurjenih
pomočnikov
sprejem takoj v trajno delo
ter par učencev v pouk.

IVAN INTIHAR, kolarski mojster
na Igu pri Ljubljani. 1289 6-3

A. Persché

Ljubljana 1647 40
Pred škofijo 21 zraven rotovža.

Priporoča svojo bogato zalogo v
modnem in svilenem blagu ter potrebščine za krojače in šivilje.

Največja izber
modernih kravata za dame in
gospode, ovratnikov, srajc,
nogavic, rokavic, čepic za
otroke, predpasnikov itd.

Moderne izvršne oblike!

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča: 471 18

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorje za strop, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamoznic**, mlatilnic, gepelnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-31

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

Kdor je vajen piti kakao, naj
v svoj prid poizkusi novo vrsto
Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO
ki zaradi svoje neznatne toščas-
tosti ne moti prebavljanja, ampak
je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao
ima mimo vseh drugih
kakaovskih vrst vrhutega to
odlično prednost, da je ob
najboljšem okusu
dokaj cenejši in zaradi zdru-
žitve s sladom tudi jako
redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. } se dobivajo
» 1/8 » 50 » } v vseh trgovinah
s specerijskim in
kolonialnim
blagom.

Pristen samo v zavojih z levjo znamko.

Zahtevajte pri nakupu

1320 39-2

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva
se povsod!